

Izhaja vsa tiskana in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Namskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Obnovljenje Dreyfussove afere in politika Vsenemčije.

Židovstvo se kar ne more vtolažiti, ker je bil pred vojnim sodiščem v Rennes-u na Francoskem zaradi veleizdaje obsojen — četudi le na borih deset dni zapora — žid Dreyfuss.

Jeden žid, jeden član vsemogočnega, celi svet v svojih krempjih držeč „Alliance Israelite Universelle“ pa obsojen od sodnikov kristjanov! Tega židovska ošabnost prenesti ne more! Ali ne samo židovska ošabnost je zadobila silno pljusko s to obsodbo, marveč tudi židovski renomé. Koliko si „izvoljeno“ izraelsko ljudstvo prizadeva, da bi zatrlo vsako sumnjo v javnosti, češ, da je žid zmožen hudodelstev, ki spadajo pred kriminal, o tem govore pač neštevilni slučajji, v prvi vrsti pa oni o takozvanih „ritualnih umorih“.

Z obsodbo Dreyfussa pa je vržen na židovstvo tudi madež veleizdajstva in podano pojasnilo, da židovstvo ni nemalo udeleženo na onih političnih hudodelstvih, ki so na veliko škodo in nesrečo držav, zlasti krščanskih, kakoršna je med prvimi baš nekaj mogočna Francija.

Ali baš ta dokaz bi mogočna „Alliance Israelite“ rada spravila s sveta, in da bi to dosegla, ni štedila nobenih sredstev. Stotisoči so potekali iz židovskih žepov, da bi pri volitvah v zbornico in senat prodrli židovski pristaši, kateri bi v danem trenutku stali na strani židovski falangi. In tak trenutek je zdaj tu. Od obsodbe Dreyfussa nadalje je skriti židovski aparat neprestano deloval na to, da bi se razveljavil sodni akt v Rennes-u v celem obsegu ter da bi se na laž postavili in moralno uničili najpoštenejši možje francoski. Ker pa je bila pri Dreyfussovi veleizdaji, kakor znano, angažirana tudi Nemčija, je samo ob sebi umevno, da so tudi glasovi iz Berolina delavni v tem oziru, da se razveljavi reneška obsodba, oziroma, da se pred svetom podá dokaz, da prusko poslanstvo v Parizu, oziroma nemški cesar

sam, kakor govore sodni akti, ni v nikakvi dotiki z Dreyfussovo veleizdajo.

V ta namen je prusožidovska akcija na Francoskem zahtevala, da se Dreyfussova pravda zopet obnovi.

In tako so plačani sotrudniki te akcije, v prvi vrsti židovstvu uslužni zastopniki socialne demokracije, na čelu jim četrti zbornični predsednik Jaurés, te dni v zbornici spravljal na dan stvari, kakoršnih so ves čas iskali z drobnogledom, da bi z njimi ovrgli ominozno reneško razsodbo.

Po tej strani je stvar zadobila popolnoma politično lice in to še tem bolj, ker je v zvezi s tem vprašanjem tudi vprašanje o verifikaciji izvolitve najodločnejega nasprotnika Dreyfussovcev, Syvetona.

Že dalje časa se je govorilo o tem, da je vodja vladinih socialistov Jaurés dobil važne „dokumente in dokaze“ glede reneške razsodbe, s katerih obelodanjenjem se je odlašalo do zadnjega časa. Med tem so se nacionalisti pri svojih agitacijah posluževali Dreyfussa kot nekakega strašila in prikazovali današnje republičanske vladajoče stranke kot narodne izdajice in podrepice tujcev.

Tako se je nedavno omenjeni nacionalist Syveton o priliki volilnih manifestov poslužil izraza „ministerstvo tujcev“ in o pravdi v Rennes-u ponovno dejal, da so bili ondaj na jedni strani dobri Francozje, na drugi pa tujci.

To pa je dalo povod Jaurés-u, da o priliki razprave o verifikaciji izvolitve Syvetona pride s svojimi „odkritji“ v Dreyfussovi aferi in skuša ovrči trditev, da vse republičanske stranke stoje pod uplivom Berolina. To je menil doseči s tem, da je dejal: „Nemški cesar, ki je zapisal na oni znani izdajski spis, ki razkriva Nemčiji tajnosti francoskih vojni načrtov, ki pa je ponarejen, besede: „Cette canaille de Dreyfuss!“, bi kaj takega ne bil zapisal, ako bi bil Dreyfuss zares storil uslugo nemški državi“. Ta pripis nemškega cesarja da je bil odgovor na znani „borderó“, ali da se je moral vrniti po-

slaništvu (nemškemu), iz katerega je bil vzet, kajti Nemčija da je sicer zagrozila z vojno. Ta dokument da je ponaredil znani stotnik Henry v vojnem ministerstvu, kateri si je vzel življenje in kateri da je izvršil še več drugih falzifikacij.

Na to je Jaurés napadel še več drugih oseb in se naposled obrnil do Millevoya, kateri je izjavil, da se zares nahaja neki zaznamek nemškega cesarja ter zahteval od njega, naj pove, kdo mu je to povedal. Millevoy pa je izjavil, da iz patrijotičnih razlogov tega povedati ne more, ker bi s svojo izjavo izžval usodepolne reči. Za tem Jaurés se ne miruje in čita neko pismo, dosedaj še neznano, a podpisano od pokojnega generala Pellieuxa, kateri je vodil razpravo in v katerem piše ta bivši vojni minister, da je prevaran od nepoštenih ljudi, da se ne more zanesti na poštenje svojih podrejenih in da sam ne more imeti zaupanja v predpostavljene, ki ga silijo, da postopa na podlagi falzifikacije in prosi za odpust.

To „odkritje“ Jaurés-a je izžvalo v zbornici največje presenečenje. Bivši ministerski predsednik Brisson plane ves bled po konci in najodločnejše protestira proti tem trditvam in pravi, da v onem času, iz katerega bi moglo izvirati omenjeno pismo, je bil on ministerski predsednik, ali tedaj se v ministerstvu ni nič vedelo. Ta izjava je istotako vzbudila največje ogorčenje. In tako je šlo to dalje.

Značilno za neopisno prefriganost francoskih renegatov in sovražnikov Francoske pa je to dvojje:

Socialist Jaurés je proglasil oni izdajski dokument, na katerem je nemški cesar, ne ve se iz kakih skritih ali ne skritih motivov, dostavil besede „Cette canaille de „Dreyfuss“, za ponarejen in skatelo listino je dokazano skrito prizadevanje Nemčije proti Franciji, a pismo generala Pellieuxa, o katerem je znano, da je umrl nagle in tajinstvene smrti, pa ni smatral niti za ponarejeno, niti za na kakoršen koli način morda od tega bivšega vojnega ministra, kate-

remu so Dreyfussovci za časa ko je vodil pravdo proti Dreyfussu, uprav želeli vse hudo!

Kdor pozna zlobo prusožidovskih politikov, oni bode smatral te ljudi za zmožne vsake hudobije, ako je le v korist njihovim namenom.

Dreyfussova afera se utegne — in to hočejo Dreyfussovci — zopet obnoviti iz ozirov navedenih v početku tega članka. V mlakuži, katero hočejo ti elementje zmešati znova, našlo se bode vse polno izmišljenih in fabriciranih dokazov o nedolžnosti Dreyfussa, židovstva in pruske vlade. S takimi dokazi utegnajo ti ljudje danes, ko imajo na francoski vladi in na francoskih oblastvih vse polno podkupljenih kreatur, tudi doseči svoj namen. Vendar pa s tem še ne prepričajo poštenih in mislečih ljudi, da se židovstvo in prusijanstvo, ne prizadeva skrivaj in očitno, da zruši Francijo in jo pogoltne v nenasitno pangermansko žrelo, kakor hoče to storiti z vsimi nenemškimi državami v Evropi. Ako se francoski židovsko-pruski podajaci à la Jaurés še toliko pridušajo da niso tujci, ter da sedanja republ. vlada ni vlada tujcev, bijejo jim v obraz besede Bismarcka samega, ki je rekel, da z republiko ubije Francijo in jo popolnoma podjarmi Nemčiji. Ne glede na veleizdajsko in nerodoljubno postopanje francoske vlade proti kongregacijam, upeljano po bivšem ministerskem predsedniku in prijatelju nemškega cesarja Waldeck-u, govori še neštevilno drugih dogodkov v Franciji, da Nemčija v roki z židovstvom dela na razpor Francije in konečno okupacijo iste iz Berolina.

To so dejstva, katerih ne utaji tisuč izmišljenih dokazov v Dreyfussijadi, katera dejstva pa tudi pričajo o skrajno zlobni, krivični, zavratni in nevarni politiki nemške diplomacije.

Dopisi.

S Ceste pri Sv. Krlžu. — Afrikanerček et Comp. so se v zadnji „Soči“ spravili z lažjo in obrekovanjem nad vse one, ki ne trobijo v njih korumpirani

rokodelca, prava gospoda; v Bukovici so ju cenili in spoštovali. Mati Gabičeva in hči ste plakali, da Zdravko ni postal njima podoben; oče Gabič pa je čutil zdaj, ter dolžil sebe, da je on največ pripomogel v njegovo popačenje! Žal, da je to pozno izvedel.

Gosp. župniku sta brata tako ugaljala, da ju je povabil v župnišče. Obedovala sta pri njem in ostala pri njem čez noč in zjutraj sta šla oba k sv. maši.

Še enkrat sta Jandova obiskala Zdravka in bila sta zelo potolažena, da se je vendar poboljšal ter se spravil in pomiril z Bogom in z ljudmi. Za tem sta potovala dalje. Teden kasneje je umrl Zdravko ter bil dostojno pokopan.

Kaj pa njegova draga na Dunaju? Že davno si je dobila drugega, in sam Bog ve, kak konec bo kedaj z njo.

Oče Gabič je odšel kmalu za sinom v večnost. Kesal se je svojih grehov in izročil dušo božjemu usmiljenju.

Gabičevo hišo so prodali. Z izkupilom so plačali dolge — ostalo ni nič več. Mati se je preselila k hčeri, mizarjevi ženi, mlajša hči pa je šla služiti. Tako je to končalo. Uboge žrtve! —

Bolje slišati — nego čutiti!

Bolje pozno k pameti — kot nikoli.

LISTEK.

Po ovinkih k pameti.

Češki: V. Hlinka.

(Konec.)

Pripravil je Zdravka k sv. izpovedi in to v pričo očeta. Razlagal mu je nauke Kristusove, opominjal ga, premišljeval in molil z njim; oče je to videl in slišal in tudi on je imel korist od tega.

Sin se je privlekel do cerkve, tam se je izpovedal in prejel sv. obhajilo. In pozneje je prihajal k službi božji, kadar je količkaj mogel in mu ni branila bolezen.

O, kako rad je pozdravljaj zdaj duhovnika, pa se mu odkrival in poljubljaj roko (po krajni navadi). In kako rad je govoril z njim, se veselil njegovega prihoda ter mu izkazoval svojo hvaležnost. Prejšnjega napihnjenceja je bila ozdravila skušnja.

Zdaj ni šel več okoli križa ali kapelice, podobne ali kipa tega ali onega svetnika, da bi se ne bil odkril ali prekrizal. Dà, čestokrat je klečal pred križem na pokopališču in pred Najsvetejšem v cerkvi in opravljal tamkaj svojo pobožnost.

Ubožec se je moral nčiti v drugo češki moliti; saj nemški itak nikdar ni

znal; in s češko besedo se je vrnila tudi večja pobožnost in gorečnost v njegovo srečo.

Pred svojo smrtjo je skušal še dve reči: jedno bolešno in drugo veselo.

V Bukovico so pripeljali po odgonu krojača Ivana Sirka, ki je bil pred leti odpeljal Zdravka na Dunaj. Bil je potepuh in slepar, nevaren človek, ki je bil že velikokrat kaznovan. Bil je največ na Dunaju, a zdaj so ga poslali domov.

Prišel je pogledal tudi Zdravka. Ko je videl, v kakem stanu je, se je radoval, da je on zdrav in da more še „uživati svet“. Užival ga je, dokler je šlo to brez dela. Ali v Bukovici niso hoteli živiti lenuha zastoj; mati je bila umrla, po njej ni bilo nič ostalo. Odšel je v svet, pa spet so ga pripeljali; zaprl so ga, pa zopet izpustili. Tako se je to ponavljalo, dokler ni naposled revno poginil nekje na ptujem.

Onega denarja, ki ga je bil obdržal pri ločitvi z Zdravkom, ni vrnil več, češ, da mu ni nič ostalo od one potnine na Dunaj. Ure tudi ni rešil pri krčmarju in tudi oni ni dobil nič, ker so bili prišli k dolgu tudi obresti in tako je dolg že presegal vrednost ure.

Bolj je potolažil Zdravka drug po-

set. V svoji bolezni je pisal svojima nekdanjima součencema Čehu Jandu in Nemeu Langu ter jima razložil svoj žalostni stan. Upal je, da dobi kaj podpore. Nemeu Lang, s katerim se je Zdravko družil proti Čehu Jandu, mu niti odgovoril ni; zaničeval ga je ter ni hotel nič storiti za Čeha, sovražil je ves češki narod. Čeh, krojač Janda je hotel uprav spremiti na Češko svojega brata čevljarja, ki se je hotel onde ustanoviti in je imel že najden kraj, kjer si napravi delavnico.

In šla sta nalašč čez Bukovico. Onde sta se ustavila pri Gabiču ter dala Zdravku izdatno podporo.

Bila sta pričujoča, ko ga je župnik prevedoval. Zdravko ju je spoznal ter se poslovil zlasti z Večeslavom. Videl je ter se prepirčal, kako sta hodila oba po različnih potih; a glej, Večeslava je čakalo srečno življenje, on pa je moral v revščini v prezgodnji grob.

Brata Jandova sta bila vrla, spoštovana moža. Ostala sta goreča katoličana tudi na Dunaju, zvesta svoji veri, jeziku, narodu in domovini. Bila sta prava Čeha. Tudi nemški sta govorila bolje nego izneverjeni, ponemčeni Zdravko. Izučila in omikala sta se in bila izvrstna

rog. Najprej so se spravili ti ljudje nad našega preč. g. župnika. Očitajo mu namreč, da celo pri krstu napravlja svoje opazke, ko krsti dete kakoga „klerikalca“ ali „naprednjaka“. Tem ljudem, ki smrdi vse, kar diši po cerkvenem kadilu, bodi povedano, da ljubi naš g. župnik vse brez izjeme in stanu. — Grda laž je sploh, da bi bil naš župnik kedaj izgovoril pri krstu Tumovo ime. Sicer pa ima naš g. župnik sploh malo ali pa nobeden „naprednjaški“ krst, ker število „naprednjakov“ da se pri nas seštetu na prste. Vseh skupaj je kakih pet pod predsedstvom učitelja Vuge.

Tem ljudem ni tudi po misli kraj, kjer se obdržuje živinski sejem, četudi je vsakemu znano, da je ta prostor najprikladnejši za živinski trg, akoravno se nahaja blizu „klerikalne“ krčme, kakor jo imenujejo ti poštenjakoviči. Seveda, našemu Martinku bilo bi najljubše, da bi se nahajal živinski trg blizu njegove hiše ter da bi se mu pustilo, da bi sam pobiral štantnino.

Tudi to jim ni prav, da so naše ulice razsvetljene. Povemo jim pa, četudi nam vedno očitajo temo in nazadnjaštvo, da pri vsem tem vendarle ljubimo luč in svetlobo, ne brigajoč se za to, ali jim je to povšeči ali ne.

G. podžupanu očitajo ti ljudje, da je uvrstil med občinske poti samo ono pot, ki pelje v njegovo senožet. Ako bi se pa Afrikanderček et Comp. potrudili, prepričali bi se lahko na dež. odboru, da je g. podžupan uvrstil vse poti med občinske in ne le one, ki pelje v njegovo senožet. Ako dokazete, da ni g. podžupan uvrstil vseh v okrožju vasi Cesta se nahajajočih poti med javne občinske poti, dobite od njega 100 K, da boste lažje pokrivali stroške za Vaše shode na Cesti, pri katerih je treba gotovo več ali manj piti.

Glede tega pa, kako da mi „klerikalci“ praznujemo praznike, bodi Vam povedano, da v tem pogledu pred svojim pragom pometajte. Gotovo pa je, da se mi cerkve ne bojimo, dočim Vas celó glas zvona prestraši.

Največji trn v peti je pa našemu Afrikanderju naše starešinstvo. Zato pa se vanje zadira v vsakem svojem dopisu. Zadnjič n. pr. poroča lažnjivemu trobilu „Soči“ laž, da je starešinstvo našemu županu dovolilo neke dijete. Oj, te šmentane dijete, kako se našim „naprednjakom“ sline cede po njih. Gorje, ako bi prišla naša občina v njih roke. Potem bi še le pele dijete na desno in na levo. Nadalje se očita našemu starešinstvu, da je črno vse, kar sedi v njem in da se nahaja v njem celó jeden krivoprisežnik. Gosp. afrikanderček et Comp., še le zdaj ste se pokazali v pravi luči. Iz hvaležnosti torej, da Vam je nekdo pri raznih prilikah posojal petake in desetake in da Vam je

vselej priskočil na pomoč, ko ste se nahajali v največji zadregi, imenujete ga zdaj krivoprisežnika. Povedano pa bodi, da je oni, kojega imenujete „iz hvaležnosti“ krivoprisežnika, poštenjak skoz in skoz in da ni „napredni“ Martinek vreden, da bi mu niti jermenov na čevljih odvezal. Toliko za danes, da zvedo naši ljudje, kake vrste poštenjakoviči polnijo na Goriškem „naprednjaške“ vrste.

Iz Šempasa. — (Kmetijski shod) V nedeljo pri sv. maši se nam je naznanilo, da bode popoldne, po blagoslovu, kmetijski shod in sicer v šolski sobi. Z veseljem smo pozdravili to vest in komaj čakali, da pride ura, ko dobimo spet kaj poduka, kakoboljšati naše kmetско stanje. In res, popoldne, po blagoslovu je prišel čas, ko se nas je napolnila šolska dvorana do zadnjega kotička tako, da je moralo veliko ljudstva oditi, ker ni dobilo več prostora.

Predaval je g. potovalni učitelj A. Štrekelj. Poslušalci so prav pazljivo poslušali. Predaval je o živinoreji. Omenil je koristi, ki nam jih donaja, in katerih bi nam pa še več donajala ako bi jo znali bolj gojiti. Govoril je tudi o osuševanju in o namakanju travnikov, kar bi bilo pri nas neobhodno potrebno, kajti večina travnikov ima, ali premokro, ali pa presuho lego. Govoril je tudi o gnojilih, ki naj bi jih rabili za travnike. Omenil je tudi raznih strojev, ki naj bi jih rabili pri spravljanju sena, s kojimi bi si prihranili veliko truda. Ker pa so ti stroji precej dragi in ne bi jih mogel en sam posestnik kupiti, rekel je, da naj bi se združilo več posestnikov skupaj in si naročili take stroje.

Na to povabi navzoče, naj stavijo, ako se jim zdi potrebno do njega razna vprašanja ne le glede živinoreje, ampak tudi glede trtoje, sadjereje, vinarstva itd., na katera bo de drage volje odgovarjal. —

Na to vabilo oglašil se prvi g. župnik, ki je stavil razna vprašanja, med temi: kako ravnati, ako nas spet obišče slana, kako ravnati z motnim vinom itd. Za njim se oglašil g. nadučitelj Križman, z vprašanjem: zakaj vino poružavi, oziroma počrni in kako ravnati s takim vinom.

Gospod Urbančič prosi pojasnila, ali bi bilo primerno napraviti občinsko drevesnico. Oglasilo se je razun teh tudi mnogo kmetov, ki so stavili razna vprašanja. In na vsa ta vprašanja, je g. potovalni učitelj razločno odgovarjal.

K sklepu oglašil se še g. župnik, ki je navduševal poslušalce za to, da bi se ravnali po besedah g. potovalnega učitelja, se mu lepo zahvalil in razlegal se je iz grl poslušalcev gromoviti „živio“ g. potovalnemu učitelju.

Na to smo se razšli želeč, da bi nas gospod potovalni učitelj v kratkem zopet obiskal. Kmet.

svoje delovanje za isti dan. Na pomoč so poklicali vse rudokope iz vseh rogov, ki so kot narodna straža oboroženi s puškami in bodali — kakih 300 mož jih je bilo — naredili kmalu mir. Radi velikega hrupa in tekanja množice semtrije, smo se vsi bali iti istega dne popoldne v šolo, — pretep in hrup se je namreč pričel brž popoldne — (katerega dne marca, se več ne spominjam, ker sem bil tedaj komaj 8 let star), zato pa je bil tudi ustavljen pouk. Ker se je glasilo, da utegnejo kmečki fantje — katere so Idriječanje za „baure“ zmirjali, ti pa so rekali Idriječanom „nemški škrici“ — iz maščevanja zapaliti po noči mesto, je narodna straža z bobnanjem imela svoje nočne obhode skoz več tednov, vendar se ni nič zgodilo in so menda s tem žuganjem hoteli le oslrašiti Idriječane. Vojaški nabor je bil odložen na mesec dnij pozneje. V ta namen, da bi se isti mirno vršil, — kajti neki čudni nemirni duh je vejal tedaj povsod — so poslali tedaj v Idrijo eno stotnijo hrvaških graničarjev, katere smo vsi občudovali radi njih velikih postav in radi njihovega našemu tako podobnega jezika. Bili so pa tudi zelo uljudni z Idriječani, pri katerih so bili začasno

Iz Volčjigrada. — Kakor je bilo razglašeno tudi v „Gorici“, se je vršila v Komnu dne 25. marca t. l. dražbenim potom oddaja del za zvišanje naše cerkve. Ker je bilo delo visoko cenjeno, nadejali smo se izdatnega popusta. Ker se pri oddaji javnih del navadno pogovore med seboj ponudniki, poslali smo zanesljivega človeka kamnoseka g. Petra Jurca, da bi on delo prevzel ter znižal ponudbo na kakih 1600 K. Predno smo to storili, preračunili smo delo s pomočjo zidarskega mojstra prav natanko. Pa čujte kaj se je zgodilo. Ko je hotel položiti naš zaupnik Jurca predpisano varščino, mu je naš župan ni hotel sprejeti, češ, da g. Jurca ni zidarski mojster. Tako so dobili delo skoro za celo vzklicno ceno drugi ponudniki, kar je gotovo na našo veliko škodo. Vprašamo: Kako pride župan od tega, da izključuje nekatere ljudi od družbe; dalje je li to lepo, da se ponudniki podajajo med dražbo v pristransko sobo in da si tam šepetajo na uho. Radovedni smo, kako in kdo je našega župana opravičil, da ni pripustil k dražbi našega zaupnika, četudi ni zidarski mojster, ko je hotel položiti potrebno varščino. Ali je bil g. Hmeljak, ki je prevzel gradbo vojašnice za topničarje v Gorici zidarski mojster?, ali je bil zidarski mojster g. Mahorčič iz Sežane, ki je prevzel dela za zidanje ženskega učiteljskega v Gorici? In vendar so bile vse te gradbe nekoliko težje in večje, nego je pa zvišanje naše cerkve. Sicer je pa verjetno, da bi naš župan kaj takega na svojo pest ne storil in da je hotel s tem vstreči le onim dvem možakarjem iz naše občine, ki sedita zdaj v komenskem starešinstvu. Lepi so taki zastopniki, ki pljujejo v lastno skledo. Povemo jim pa, da bodo iz nje tudi kisló jedli. Pa še nekaj. Ako bi bil dobil delo naš zaupnik Peter Jurca, bilo bi gotovo ustrezno naši želji, da bi bilo delo dovršeno že do dne našega patrona sv. Ivana Krstnika t. j. do 24. junija. Seveda našemu Štefetu in našemu Janezu pa za naše želje nič mari ni. No, zastopata nas v starešinstvu pač po svoje, saj sta bila tudi v starešinstvu po svoje izvoljena.

Politični pregled.

Szell in Apponyi.

Szell in grof Apponyi sta po poročilih iz Budimpešte zopet v prijateljskem objemu. Apponyi se je po daljšem pritisku udal Szellovi želji ter povodom nastopa ex-lex stanja ne bo provzročal nikakih težkoč in tudi ne izvajal nobenih posledic. Po dosedanjem dogovoru bo torej vlada v poslanski in magnatski zbornici oddala izjavo, da zavrača odgovornost za brezzakonito stanje na opozicijo. Nato bo večina po svojih voditeljih izjavila, da i nadalje pooblašča vlado za administrativno vodstvo. S tem se nekako izvede Tiszov zakon iz leta

na stanovanju in so jim isti gostoljubno stregli. Učili so nas moliti „Oče naš“ in „Zdravo Marijo“ pred jedjo in po jedi v njih hrvaškem jeziku, kateri se nam je zelo omilil radi tolike podobnosti z našo slovensščino. Ko je prišel dan nabora, je bilo vse mirno, nihče izmed stavodolžnih mladeničev ni niti zavriskal, niti peval, tako da graničarji, katere je pa, žal, na Laškem čakal krvavi ples, niso imeli nič posla pri naboru in so kmalu potem odšli iz Idrije. Neradi so se ločili od gostoljubnih Idriječanov, kateri so odšlo stotnijo spremili z mestno godbo ven iz mesta do griča Retèje. Tu se je poveljnik kompanije Idriječanom lepo v imenu njegovih vojakov zahvalil za gostoljubnost, in hrvaški junaki so korakali odtod k ostalim graničarskim četam v Italijo. Da ne bom pa predolg z vodom k opisu poulične ustaje v Milanu (od 18. do 23. marca 1848.), naj preidemo takoj k temu predmetu. — Vprašanje nastane, mar so imeli Italijani v Lombardiji — beneškem kraljestvu — povod k ustaji proti avstrijski vladi? V Milanu, tem bogatem mestu, ki je postalo pod cesarskim žezlom od 1814. eno izmed najbolj cvetečih mest v Evropi, je bilo ognjišče

1899 v zmerni obliki. Takoj na to se prekine razpavo o budgetnem provizoriju in pride na dnevni red zopet vojna predloga. Ko bo vlada menila, da je opozicija že zadosti utrujena, bo podala izjavo o dveletni vojaški službi in tej slede izjave liberalne, ljudske in Ugrovnove stranke. Tako sta se sedaj dogovorila Szell in Apponyi. Ob enem je Szell razodel, da hoče počakati do jeseni in upa, da se dotlej javno mnenje obrne od Košutovcev. Seveda se Szell ravno tako lahko vara v svojih nadah na izvedbo vseh državnih potreb, kakor se lahko še parkrat premisli omahljivi Apponyi.

Zagrebski dogodki.

Vkljub bajonetom, ki se svetijo po vseh ulicah, narašča razburjenje. Demonstracije se ponavljajo. Gibanje proti sedanjemu banu narašča z elementarno silo. Demonstracije se nadaljujejo. Pri neki demonstraciji je orožništvo šlo z bajoneti na množico. Množica se ni premaknila in klicala: „Streljajte!“ Nato so orožniki obstali, ne da bi nadaljevali naskok na množico. Takega energičnega odpora proti mažarskemu nasilstvu ni nihče pričakoval. — Ban je obdan s tujimi policijskimi agenti, ki skrbijo za njegovo varnost. — Zaporí so prenapolnjeni aretiranih demonstrantov. Aretiranci v skupnih zaporih glasno kličejo: „Abzug Mažari!“ in imajo govore, da se sliši na cesto. Tu je poleg vojakov 300 policajev in 150 orožnikov. Pred zaporí so bile demonstracije, ker so ljudje mislili, da je Hinko Sirovatka zaprt.

Novi italijanski zunanji minister

naslednik Prinettitev, Enrico Morin, je bil že v Crispijevem kabinetu od l. 1893. do 1896. mornarski minister. V Zanardellijevem kabinetu je opravljal ta posel dve leti. Mož je sedaj v 62. letu in služi v mornarici že od 11. leta. Poučeni krogi trdijo, da je v poslednjem času prišel večkrat v nasprotje z ministrom Prinettijem, ker se mu je ta zdel premalo radikalen in je preveč oviral njegove načrte glede orienta. Iz tega pa se da sklepati, da z nastopom novega moža italijanska zunanja politika Italije ne ostane v dosedanjem tiru. Kralj je tudi s tem imenovanjem pokazal, da hoče v vnani politiki hoditi druga pota nego njegov oče. Če je bil torej že Prinetti le z eno nogo v trozvezi, z drugo pa v Franciji, je Morin ves proti trozvezi in za Francijo.

Kralj Edvard VII. v Italiji.

V Rimu se delajo velike priprave za vzprejem angleškega kralja. Temu obisku pripisujejo italijanski in drugi listi veliko politično važnost in sicer z ozirom tudi na sedanje dogodke na Balkanu, a osobito v Albaniji, po kateri Italija tako poželjivo škili. Angleški kralj obišče pri ti priliki tudi sv. očeta.

Na Balkanu.

Bivši italijanski minister Marchese di San Giuliano je izdal neko brošuro, v kateri se je bavil z albanskim vprašanjem. V ti brošuri je rekel, da obstoji med Italijo in Avstrijo neka skrita rivaliteta gledé Albanije. Vsaka teh dveh držav skuša pomanjšati vpliv svoje nasprotnice v Albaniji. Pisatelj nasvetuje, naj bi si Avstrija in Italija omejili svoj vpliv v Albaniji tako, da bi Avstrija širila svoj vpliv v vilajetih Monastir in Kosovo, Italija pa v Janini in Skadru.

zarote; to je vodilo bogato lombardsko plemstvo, ki je imelo svojo glavno oporo v bogatem meščanstvu ostalih lombardobeneških številnih mest. Čez zatiranje se niso mogli na noben način pritoževati. Da se jim ni v gmotnem oziru godilo slabo, to spričuje njih bogastvo, in da se ni njih narodnosti v cesarstvu zapostavljalo, pa spričujejo imena pomorskih častnikov, saj je bil beneški grof Bandiera*) celo poveljnik — admiral — avstrijske mornarice, ki je imela tedaj celo italijanski poveljniški jezik. Poleg tega spričujejo to tudi imena generalov, inženjerjev in drugih visokih vojaških dostojanstvenikov, mnogih viših uradnikov itd. Ubogo kmečko ljudstvo, ki je obdelovalo zemljo ošabni laški gospodi in je, kakor se tudi še danes godi, vsled razmer „latifundijev“ le životarilo, ni imelo povoda k nezadovoljnosti do avstrijske vlade, ki bi jih bila rada emancipirala od gosposke sužnosti, ter je bilo od iste gosposde le primorano semtertje se vdeležiti ustaje. Sploh pa se je ni maralo udeleževati. (Dalje pride.)

*) Tudi njegova sina bila sta ces. pomorska častnika, ki sta bila radi zarote pozneje ujeta in 1847. v Kosenzi od neap. vojne sodnije vstreljena. Pis.

Spomin na 55-letnico ustaje v Milanu in hrvatsko junaštvo v istej.

(Od 18. marca do 23. marca 1848.)

(«Et meminisse juvat», — Spisal M. Mihaeljev.)
 »Radecky sam na konj sedí,
 Sablico v rok' drži;
 Zdaj gremó, zdaj gremó,
 Nazaj nas več ne bo!«
 Vojaška pesem.

Ko je buknila ustaja v Milanu proti Avstriji (1848.) in njeni posadki, pod poveljnikom maršalom, slavno znanim gr. Radeckijem, češkega pokolenja, (rojen l. 1768. v Trebnicu v Češki) je bil pisec tega „abecednika“ (Abécé-Schütze) na nemški vadnici v Idriji. Tedaj se je o priliki vojaškega nabora v marcu l. 1848. nekaj posebnega dogodilo, da je bil nabor začasno ustavljen. Kmečki fantje iz okolice, zlasti žirovski krepki mladenči, so se sprli z idrijskimi v cesarski gostilni na trgu pred cerkvijo sv. Barbare, tako hudo, da je nastal velik pretep. Od vina razgreti stavodolžni mladenči iz okolice, so napadali in pretepali idrijske „škrici“ po vsem mestu, kjerkoli so jih našli; vse je bilo po koncu in velik strah je zavladal po vsej Idriji, tako, da je morala celo naborna komisija na Gradu (poleg rečice Nikove) ustaviti

Iz Soluna se poroča, da se ustaja od dne do dne vedno bolj širi. Ustaške čete v solunskem vilajetu množe se od dne do dne. Po sto in sto kmetov popušča vsaki dan svoje delo, pridruživši se z orožjem ustaškim četam. Ni ga dne, da ne bi prišlo do krvavih spopadov med ustaši in med vojaštvom, katero slednje je navadno tepeno. Srbsko prebivalstvo je mirno, dočim podpirajo Grki Turke.

Iz Bolgarije se poroča, da so se na ruskem dvoru prepričali, da je ruski konzul Maškov pošiljal v Petrograd kriva poročila o Macedoncih. Zaradi tega bode pa Maškov premeščen v Malo Azijo. To premeščenje bi služilo v dokaz, da so se razmere med Rusijo in Bolgarijo zboljšale.

Pogoji, pod katerimi bi Rusija odtegnila svoje vojaštvo iz Mandžurije, so baje ti-le: I. Tuji trgovini so ne smejo odpreti ne mandžurske luke, ne mesta; II. Izključna je ustanovitev novih inozemskih konzulatov; III. V javne službe se ne smejo vzeti drugi državljani iz inozemstva, izvzemši Ruse; IV. Neizpremenjena mora ostati v Mandžuriji sedanja uprava; V. Carinski dohodki v luki Niu-Cuang izročiti se bodo morali rusko-kitajski banki; VI. Ustanovi se zdravstvena komisija, stoječa pod rusko kontrolo; VII. Rusiji je dovoljeno napraviti brzojavne zveze z vsemi v Mandžuriji nahajajočimi se brzojavnimi črtami; VIII. Nobena mandžurska pokrajina se ne sme odstopiti kakemu drugemu državi.

Bolgarija pomnožuje vojne čete ob turški meji. V ta namen je bil mobiliziran te dni 14. pešpolk. Govori se celo, da je prišlo južno od Samohova do krvavega spopada med turškimi in bolgarskimi vojaki. Turčija je prepovedala časnikarjem tujih držav, da bi smeli obiskovati macedonske vasi.

Domače in razne novice.

Saški kralj, vračajoč se iz Riviere, peljal se je v nedeljo skozi Gorico na Dunaj. V Gorico je došel ob 7¹/₄ zvečer. Na kolodvoru in okoli njega je bilo polno ljudstva.

Za „Šolski Dom“ so plačali: Andrej Pavšič, posestnik in občinski tajnik v Avčah 2 K; Ivan Plantan, notar v Ljubljani, izročil volilo pokojnega Josipa Slundra, vikarja v Gabrovici, 100 K; mestno županstvo Sv. Križ poslalo podporo za l. 1902 20 K; g. čne Bernardina, Estera in Rožica Bizjak mesečnino za april 60 vin.

Presrečna hvala!

Kdaj se je zvezal dr. Gregorčič z Lahi? Kdo je falot? — Na to vprašanje, katero je stavila „Soča“ v zadnji svoji številki, odgovarjamo kratko in precizno, da je falot oni, ki je v zadnji številki „Soče“ napisal te-le vrstice: „Zveza in pogodba med dr. Pajerjem in vitezom Gredolčičem, glede na volitve v državni zbor, je bila sklenjena v soboto 15. decembra l. 1900. Nad eno uro sta delala načrte in kombinacije ter konečno popolnoma dogovorila bojni načrt. Dr. Gredolčič si je bil zagotovil Pajerjevo pomoč pod težkimi pogoji, katere plačuje slovensko ljudstvo“, in sicer ostane falot toliko časa, dokler ne dokaže resničnosti te svoje trditve. Ker je pa dotičnik celo tako nesramen, da trdi, da je zgoraj navedeno trditev dokazal, sili nas, da ga imenujemo tudi navadnega lažnjivca in obrekovalca, dokler nam nepove, kje in kako je dokazal svojo nesramno trditev.

Bojkot ka-li zopet dovoljen! — Že večkrat smo čuli iz prav verodostojnih virov, da je dobilo naše državno pravdnštvo od višje oblasti strogo naročilo, naj pazi, da ne pride pri nas nič kaj takega v javne liste, kar bi količkaj dišalo po bojkotu. Državno pravdnštvo se je, kakor smo se večkrat prepričali, tega ukaza vedno in povsod tesnoročno držalo, ko je kak slovenski list le oddaleč hotel namigovati našim ljudem z znanim: „Svoji k svojim!“ Le tega nam niso naši viri povedali, da li se zgoraj omenjeni ukazi tičejo le slovenskih listov ter da smejo naša državna pravdnštva nasproti italijanskim listom postopati vse drugače in jim v tem oziru celo pustiti prosto roko. In da ni to slednje izključeno, dokazuje nam neka notica iz Gorice v tržaškem „Piccolo della sera“ od nedelje, v listu, ki je v goriškem mestu veliko bolj razširjen in čitan, nego noben drugi celo v Gorici izhajajoči italijanski list. Ta notica slovi doslovno tako-le: „Velikanska pekarija. V mesecu maju se odpre tukaj pekarija po najnovjšem sistemu, ki prevzame nalogo delati slovenskim pekom jako umestno konkurenco, ki so se obogatili s tem, da trikrat na dan pečejo kruh ter so v stanu tako ob vsaki uri oskrbovati hotele, kavarne in zasebnike s svežim kruhom. Nadejati se je, da bodo vsaj Italijani dali

prednost tej pekariji mesto onim ekzotičnih pekov“. — Ako ni to bojkot v najlepši obliki, potem ne vemo, kaj bi še zamogli razumeti pod besedo bojkot. Napisali smo te vrste ne iz strahu, da bi naši slovenski peki pri takem bojkotiranju kaj trpeli, še manj pa, ker bi se bali mi bojkota od strani Italijanov; marveč napisali smo te vrste za to, da dokažemo dvojno mero, s katero se postopa pri nas od strani poklicanih oblasti. Napisali smo te vrste pa tudi zaradi tega, ker bi radi vedeli, ali obstoje še nadalje prejšnji predpisi glede postopanja državnega pravdnštva nasproti onim listom, ki bi kaj pisali o bojkotu. In pa tudi zaradi tega, ker bi radi znali, ali so bili veljavni oni ukazi le za slovenske liste ali pa tudi za italijanske.

Občni zbor „Centralne posojilnice“ v Gorici. — Občni zbor „Centralne posojilnice“ v Gorici se bode vršil dne 14. maja t. l. ob 10. uri predpoludne v posojilničnih prostorih.

Delavska slavnost. — „Slov. kat. delavsko društvo v Gorici“ obhajalo bo v nedeljo dne 3. maja slavnostno blagoslovljenje društvene zastave in zborovanje v proslavo papeževega jubileja. Te slavnosti se bodo vdeležila korporativno in po deputacijah tudi razna druga društva in nekateri občinski zastopi. Zaradi tega obeta biti ta slavnost prav imenitna.

Prvi majnik. — Po mestu so na vogalih prilepljeni plakati, ki naznanjajo, da hočejo v petek, na dan 1. maja, nekateri delavci praznovati ta dan. Predpoludne prirede namreč obhod po mestu in sicer z godbo, ob 10. uri bode shod v Dreherjevi dvorani, kjer se bo govorilo v italijanskem in slovenskem jeziku. Popoludne pa bo zabava z godbo in plesom v „Velodromu“.

Mestne oziroma deželnozborske volitve v tržaški okolici. — V nedeljo dopoludne so se vršile v šestih volilnih okrajih tržaške okolice mestne oziroma deželnozborske volitve. Izvoljeni so bili v vseh šestih okrajih kandidatje političnega društva „Edinost“ in sicer v prvem okraju gosp. Anton Sancin-Drejač pok. Mateja, trgovec v Škedenju; v drugem okraju gosp. dr. Otokar Rybář, odvetnik v Trstu; v tretjem volilnem okraju dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu; v četrtem volilnem okraju gosp. Ivan Gerdol, kr. uradnik v Trstu; v petem volilnem okraju gosp. Ivan Gorjup, posestnik na Opčinah; v šestem volilnem okraju gosp. dr. Edvard Slavik, odvetnik v Trstu. Izid teh volitev nas veseli prav srčno. Ta izid je pokazal, da se narodna zavest v okolici vedno bolj širi in vtrjuje. S posebnim veseljem povdarjamo, da je prvi volilni okraj dobil po tolikem času zopet svojega slovenskega zastopnika. Zraven tega pa moramo opomniti, da so vsled nastalih sprememb v osebah dosedanjih zastopnikov nastala nekaka nesporazumljenja, ki bi pri sedanjih okoliščinah lahko neugodno vplivala na izid volitev. Da so se pri vsem tem slovenski volilci tržaške okolice tako lepo pokorili narodni disciplini, je to najlepši dokaz njihove narodne zavesti. Da je pa narodna zavest postala krepkejša med slovenskimi tržaškimi okoličani, priznava celo sam „Piccolo“ ki pravi, da so pri sedanjih volitvah dobili italijanski kandidatje povprečno veliko manj glasov, nego so jih dobili pri zadnjih volitvah. Zaradi tega pa tudi kličemo volilec: Živel zavedni volilci in vedno naprej po ti poti!

Dražba del. — Tukajšnji magistrat odda dne 12. maja t. l. vsa dela, tičeča se poprave tehtnic in mer, nahajajočih se na pokritih mestnih trgih in v klavnici. Natančnejši podatki glede teh del poizvedo se pri magistratu. Vsklicna cena je določena na 390 K.

Prve jagode na prostem dozorele so te dni na Rafutu v najbližji okolici našega mesta.

Tatvina v šempeterski cerkvi. — V Trstu so včeraj aretirali 21-letnega Jakoba Budo, rojenega v Trstu a pristonega v komensko občino in Gvida Ladiča, rojenega v Trstu a pristonega v postojnsko občino, ker sta na sumu, da sta izvršila tatvino v šempeterski cerkvi.

Prevažanje blaga, došlega po železnici in blaga, katero se po železnici odpošilja. — V smislu paragrafa 68. obratnega pravilnika je južna železnica pooblastila tvežat Vilat v Gorici, da, počenši s 1. majem t. l., po določenih cenah dovažja strankam v mestu in v bližnji okolici blago, katero jim je došlo s tovornimi ali pa tudi z brzovlaki po železnici, ne da bi poprej stranke to zahtevale, ali da bi jim od strani južne železnice poprej došlo kako obvestilo. Kdor bi ne hotel, da mu tvežat Vilat dovažja blago došlo po železnici, mora to načelniku postaje pismeno naznaniti.

Odlikovan fotograf g. A. Jerkič v Gosposki ulici je vže pred časom razstavil novo serijo fotografij, ki so izdelane v najmodernejšem stilu in s posebno natančnostjo. Zato so občinstvu tudi prav všeč, da jih rado ogleduje, kar gotovo spretnega g. fotografa le priporoča.

Razglas. — Deželni odbor razpisuje eno denarno podporo, letnih 240 kron, katero podeli iz dohodkov zaloga prevzvišenega deželnega glavarja grofa Franca Coroninija za obnemogle delavce, ustanovljenega v spomin na za-roko prejasne nadvojvodinje Marije Valerije. Za podporo se smejo oglašiti delavci in delavke, ki so pristojni v kateri občini poknežene grofovine goriško-gradiške ter so postali trajno nesposobni za delo; v prvi vrsti pa se bode ozir imelo na potrebne med tistimi, ki so svoje moči obrabili samo pri podjetjih velike ali male obrti ali pa pri kmetijskih podjetjih. Prošnje je podati do 31. maja 1903. v pisarnici deželnega odbora in priložiti jim je: 1. spričevalo župnijskega urada dotičnega kraja, potrjeno, ali če treba, dopolnjeno po županstvu pristojnostne občine, — v katerem spričevalu je vestno popisati starost, stan družine, preživila prosilčeva, kako se je bavil z obrtjo in kakšno je njegovo npravno zadržanje. 2. zdravniško spričevalo, potrjujoče prosilčevo bolehavost ali pohabljenost, ki zakrivilja njegovo nesposobnost za delo. Če se poizve, da je kaj krivega v dokazilih, na katera se je oprl prosilec, ali pa če neha njegova bolehavost, ustavi se takoj podpora.

Pevsko in bralno društvo „Tomaj“ v Tomaju vabi k veselici v nedeljo dne 3. maja t. l. Vspored: 1. Pozdrav predsednika; 2. „Mladi vojaki“ godba; 3. „Naš narodni dom“, deklamacija; 4. G. Ipavec: „Pozdrav“ mešan zbor; 5. „Zbudenje spomladi“ godba; 6. J. Aljaž: „Triglav“, možki zbor; 7. „Simfonija“, godba; 8. V. Parma: „Čolnicku“, mešan zbor; 9. „Venec slovenskih pesni“, godba; 10. A. Nedved: „Ljubi maj“, mešan zbor; 11. A. Keržič: „Zamujeni vlak“, šaloigra v petih dejanjih; 12. „Žalost in veselje“, slovenske pesni, mešan zbor; 13. Ples. Vsaka točka pri plesu stane 20 vin. Vstopnina 40 vin. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na prihodnjo nedeljo.

O d b o r.

Razpis učiteljskih služb v tržaški okolici. — S pričetkom prihodnjega šolskega leta razpisana je služba šolskega voditelja slovenske ljudske šole v Rojanu in eventualno izpraznjena služba definitivnega učitelja II. razreda ter provizoričnega podučitelja.

Učitelji, ki reflektirajo na ta mesta morajo imeti tudi skušnje iz italijansčine kakor učnega predmeta. Prošnje je do 15. maja uložiti na mestni magistrat.

Velika nesreča v Lloydovem arsenalu. — V četrtek popol. dogodila se je v Lloydovem arsenalu v Trstu velika nesreča. 17-letni delavec K. Irnberger je padel namreč s krova v gradnji nahajajočega se parnika „Goritia“ 14 metrov globoko, kjer je ostal takoj mrtev.

Drzen roparski napad. — V sredo zvečer okoli devete ure se je vračala branjevka Marija Kovačič, ki ima v Trstu tudi svojo lastno hišo, od svoje šivilje domov. Na potu so stali trije možki. Ko zagleda jeden od teh branjevko, reče tovarišima: „Vidita, ta baba je polna denarja“. Te besede pa je Kovačič slišala in je zaradi tega pospešila svoje korake. Prišedši domov, pravila je nekaterim ženam, ki stanujejo pri nji, kaj se je pripetilo. Ko je pa čez nekaj časa v svoji sobi pričakovala neko osebo, odprejo se s silo vrata in pred njo stali so oni trije možki, katere je videla na ulici. Hkratu jo popadejo, ji zagroze, da mora molčati ter zahtevajo od nje denar. Kovačič pa je začela vpiti. Zaradi tega pa jo je jeden izmed treh lopovov hudo udaril po glavi. Vendar pa so začule nje upitje sosede in prišle so ji na pomoč. Ali lopovi se niso za prišle ženske prav nič brigali, marveč grabili so okoli branjevko, ter iskali denar. To je pa jedno sosedo tako razjezilo, da je pograbila steklino, nahajajočo se v sobi ter udarila po glavi jednega iz med lopovov. Druga pa je skočila k oknu ter začela na ves glas klicati na pomoč. In res bili so redarji, koj pri roki, ki so lopove zvezali ter jih odgnali v zapor.

Umrl je v nedeljo v Šibeniku tamošnji škof monsig. dr. Zannoni.

Samomor. — V Ljubljani se je v soboto zjutraj na pokopališču ustrelil okrajni glavar markiz Gozani. Zmešala se mu je pamet.

Shod slovenskih časnikarjev v Plznu. — V zadnji seji „Osrednje zveze slovenskih novinarjev“ se je sklenilo, da se priglasilni rok za slovanski časnikarski sestanek v Plznu konča z 10. majem. Dotlej morajo biti udeleženci priglašeni

v Plznu. Vsak naj tudi dostavi, ali hoče stanovanje privatno ali v hotelu. Pripravljalni odbor ima vsak dan seje. Priglasje sprejema tajnik „Zveze“ R. Cejnek, urednik „Politike“ v Pragi.

Slovenskim trgovcem v predarek. — Slovensko obrtno društvo v Celju je po vsestranskem uvaževanju vseh trgovskih in narodnih ugodnostij in zaprek glede na selitve novih slovenskih trgovcev oziroma obrtnikov v Celju, prišlo do prepričanja, da bi v Celju imel bodočnost še eden slovenski trgovec z modnim blagom, nadalje podjetnik z zalogo pohištva, eden podjetnik z jestvinami (obrt z delikatesami), eden sodar, eden tapetnik, eden jermenar in sedlar in eden podjetnik za lesno trgovino v velikem obsegu. To naznanjamo v prevdarek spretnim in pošteno narodnim slovenskim obrtnikom, ki bi se ne ustrašili konkurence in ki bi imeli poguma za naseljenje v Celju. Glede zaprek, ki bi se stavile z ozirom na primerne lokale, bi celjsko slovensko obrtno društvo dotičnikom po svojih močeh šlo rade volje na roko in jim tudi v drugem rado svetovalo in pomagalo. „Domovina“ bi tudi dotičnika seznanila s slovenskimi odjemalci.

Obesili so na Dunaju v soboto zjutraj morileca 81 letne trafikantinja Julijeh pl. Julienthal, Schöneckla.

Tatje hoteli so umoriti tatu in so se s tem izdali. — Pred dnevi so na Dunaju okradli vpokojenega feldmaršallajntanta Schmidta. Odesli so mu 400 K denara in mnogo dragocenosti. Sum je padel koj na nekega podčastnika, in vresničil se je kmalu. Tatje bili so trije, namreč podčastnik Doczhala in dva civilista. Da bi si razdelili plen, podali so se v Florisdorf. Ker sta se pa civilista zbala, da jim pride zaradi podčastnika Doczhala, ki je dizertiral, policija, ki je sled, sklenila sta znebiti se Doczhala. Bila je tema in neprijetna noč, ko so bili vsi trije na potu v Florisdorf. Pot je peljala mimo neke še precej velike in globoke luže. Dospevši do luže, zgrabita civilista, podčastnika Doczhala, ga vržeta vanjo in zbežita. Doczhala posrečilo se je vendar, da se je skobacal na suho. Ko je ves moker in na pol zmrznjen taval okolo, prišel je do neke železniške stražnice, ter se ga je železniški čuvaj usmili ter ga vzprejel pod streho. Ne da bi čuvaj slutil, koga ima pod streho, šel je vsejedno naznanit orožnikom, ki niso bili daleč od stražnice. Orožniki so Doczhala koj spoznali, ga zvezali in odpeljali tje, kamor mu je pritakalo.

Na Bavarsko se je odpeljalo v soboto po noči iz Ljubljane 160 Čidev.

Skrivnostni dogodek. — V mestu Baku na Ruskem je v neki ulici delal neki kamnosek. Hkratu se mu približa v naglem teku kočija in se ustavi pri njem. Iz zaprte kočije skočijo trije možje in vržejo, ko bi trenil, kamnoseku vrečo čez glavo, ga potem zavijejo v vrečo in v največji naglici spravijo v kočijo. Kočija oddrda zopet z največjo hitrostjo. Čez pol ure se kočija ustavi pred neko palačo. Tu izstopijo omenjeni trije možje, zgrabijo v vreči se nahajajočega kamnoseka, ga spravijo v palačo, nesoč ga potem po dolgih hodnikih. Dospevši do neke sobice, ga izvedejo iz vreče. Tu zagleda kamnosek zvezano ženo, ki je trepetala na vsem životu. Omenjeni trije možje pa potegnjejo iz žepov revolverje ter zaokazejo kamnoseku, da mora takoj zazidati živo ženo, Mohamedanko, ki je svojemu možu postala nezvesta, žugajoč mu, da ga pri ti priliki ustrele, ako bi ne hotel izvršiti dobljenega ukaza. Kamnosek je tudi v resnici izvršil ta grozni ukaz. Potem so pa omenjeni trije možje spravili kamnoseka v vrečo, ga odnesli v kočijo ter ga po pol ure trajajoči nagli vožnji postavili zopet na isto mesto, kjer so ga pobrali in so se potem v naglem teku spet odpeljali. Koj ko je bil kamnosek prost podal, se je na policijo ter ji vse povedal kar je doživel. Policija je začela koj svoje delo, ali do zdaj se ji še ni posrečilo najti hišo, v kateri se je izvršilo zgoraj opisano grozno dejanje.

Temeljni kamen novemu zvoniku sv. Marka v Benetkah. — V soboto na praznik sv. Marka, so v Benetkah položili temeljni kamen novemu zvoniku sv. Marka, ki bode stal na istem mestu, kjer je stal prejšnji razsuli zvonik. Kralja je zastopal pri ti slovesnosti turinski grof. Slovesnosti se je udeležil tudi francoski minister Chaumie, ki je pri ti priliki povdarjal prijateljstvo med Francijo in Italijo. Kamen je blagoslovil beneški kardinal ob veliki azistenciji duhovščine.

Pobegnil je v Italijo podpolkovnik Hehajlo, ki je napravil v Lvovu vse polno dolgov. Raznesla se je vest, da se je Hehajlo ustrelil, a to ni res, kajti dva lvovska meščana videla sta ga te dni v Ankoni.

Zlata ruda v Bosni. — Iz Sarajeva poročajo: Povodom gradnje pomožnih poti za istočno železnico so našli na nekem mestu v okolici takozvane „Kozija Cuprija“ na jako bogato žilo zlate rude, vrasle v kremenjaku, pomešano s kloridom in raznimi drugimi zmesmi. Radi znanstvenega raziskovanja učenjaki že resno proučavajo to žilo. Po mnenju veščakov se ista zmes nahaja tudi v okolici, imenovani „Ravne bakije“ nad Sarajevom.

Gluhonema in slepa. — Na razstavi ročnih del v Berlinu so izložena tudi dela gluhoneme in slepe štirinajstletne deklice. Deklica, ki je bila rojena gluhonema in slepa, izučila se je ročnih del v nekem zavodu na Švedskem, v mestu Wenersbry. V tem zavodu se nahaja pet gluhonemih in ob enem slepih deklic.

Iznajdba za večletno ohranjenje jaje v svežem stanju. — Neki francoski kemik je iznašel neko srebrno tekočino, v kateri se ohranijo jajca skozi 12 let v svežem stanju. Lansko leto je omenjeni kemik pred posebno komisijo položil v zgoraj omenjeno srebrno tekočino več jajc. Dotična posoda se je potem zapечатila. Letos pa se je posoda v navzočnosti iste komisije odpečatila in prepričali so se, da so ostala jajca popolnoma sveža. Iznajditelj zatrjuje, da se zamorejo v taki tekočini ohraniti jajca v svežem stanju skozi 12 let in da znaša strošek za tako tekočino samo eden frank.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

priestna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

„Gospodarsko društvo“, Renče

registr. zadruga z omejeno zavezo,

je otvorilo

svojo lepo urejeno

prodajalnico

Cenjenim odjemalcem postreže z dobrim blagom po zmernih cenah. Priporoča vaje za obilna naročila se beleži z odlič. spoštovanjem odbor.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže pomladansko blago, lastni izdelek gotovih oblek in površnih sukenj. Cene prav solidne!

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

15%

pod navadno ceno
razprodaja

radi poznega zimskega časa

J. Zornik

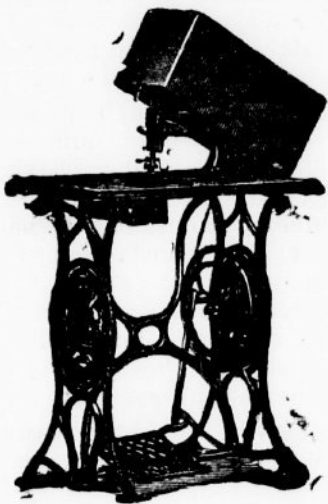
Gorica, Gosposka ulica 7,

vse zimsko blago, kakor n. pr. krasne volnene šerpe, rute, podobele, vsakovrstno Jaegerperilo, rokavice, nogavice, bluze, volno, kožuhovino, zimske čevlje itd. — Nikdo naj ne zamudi te lepe prilike za ceni nakup!

Fani Drašček

zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinca v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trdke Žnidarskič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši)

Nova zaloga pristnih vin.

Andrej Abuja,

v Gorici, Križne ulice (Via della Croce) št. 4,

priporoča zasebnikom, krčmarjem in drugim svojo zalogo belih in črnih vin po zmernih cenah. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici v sodih po 56 litrov naprej. — Na zahtevo pošilja tudi uzorce. — Postrežba poštena in točna.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Dr. V. Gregorič, dosedaj obč.

zdravnik v Sevnici, naznanja, da se s prvim majem t. l. nastani v Sežani na Krasu kot občinski in okrožni zdravnik v hiši poleg lekarne.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za strnišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga

stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica sa vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

VABILO

REDNI OBČNI ZBOR

„Centralne posojilnice“

registrovane zadruge z omejeno zavezo v Gorici,

ki se vrši

v četrtek 14. maja 1903. v posojilničnih prostorih ulica Vetturini

s sledečim vspešdom:

1. Poročilo načelstva;
2. Poročilo nadzorstva;
3. Poročilo revizorja;
4. Potrjenje letnega računa za drugo upravno leto 1902. in odločba o porabi čistega dobička;
5. Izvolitev načelstva in nadzorstva;
6. Slučajnosti.

ODBOR.

Mejnarodni panorama

iz Berlinu, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdića št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 26. aprila do 2. maja jako zanimivo:

Četrto zanimivo potovanje po slikoviti saksonski Švici.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petlovstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Obnovljenje Dreyfussove afere in politika Vsenemčije.

Židovstvo se kar ne more vtolažiti, ker je bil pred vojnim sodiščem v Rennes-u na Francoskem zaradi veleizdaje obsojen — četudi le na borih deset dni zapora — žid Dreyfuss.

Jeden žid, jeden član vsemogočnega, celi svet v svojih krempeljih držeč »Alliance Israélite Universelle« pa obsojen od sodnikov kristjanov! Tega židovska ošabnost prenesti ne more! Ali ne samo židovska ošabnost je zadobila silno pljusko s to obsodbo, marveč tudi židovski renomé. Koliko si »izvoljeno« izraelsko ljudstvo prizadeva, da bi zatrlo vsako sumnjo v javnosti, češ, da je žid zmožen hudodelstev, ki spadajo pred kriminal, o tem govoré pač neštevilni slučajji, v prvi vrsti pa oni o takozvanih »ritualnih umorih«.

Z obsodbo Dreyfussa pa je vržen na židovstvo tudi madež veleizdajstva in podano pojasnilo, da židovstvo ni nemalo udeleženo na onih političnih hudodelstvih, ki so na veliko škodo in nesrečo držav, zlasti krščanskih, kakoršna je med prvimi baš nekdanja mogočna Francija.

Ali baš ta dokaz bi mogočna »Alliance Israélite« rada spravila s sveta, in da bi to dosegla, ni štedila nobenih sredstev. Stotisoči so potekali iz židovskih žepov, da bi pri volitvah v zbornico in senat prodrli židovski pristaši, kateri bi v danem trenutku stali na strani židovskih falangi. In tak trenutek je zdaj tu. Od obsodbe Dreyfussa nadalje je skriti židovski aparat neprestano deloval na to, da bi se razveljavil sodni akt v Rennes-u v celem obsegu ter da bi se na laž postavili in moralno uničili najpoštenejši možje francoski. Ker pa je bila pri Dreyfussovi veleizdaji, kakor znano, angažirana tudi Nemčija, je samo ob sebi umevno, da so tudi glasovi iz Berlina delavni v tem oziru, da se razveljavi reneška obsodba, oziroma, da se pred svetom podá dokaz, da prusko poslaništvo v Parizu, oziroma nemški cesar

sam, kakor govoré sodni akti, ni v nikakoli dotiki z Dreyfussovo veleizdajo.

V ta namen je prusožidovska akcija na Francoskem zahtevala, da se Dreyfussova pravda zopet obnovi.

In tako so plačani sotrudniki te akcije, v prvi vrsti židovstvu uslužni zastopniki socialne demokracije, na čelu jim četrti zbornični predsednik Jaurés, te dni v zbornici spravljal na dan stvari, kakoršnih so ves čas iskali z drobnogledom, da bi z njimi ovrgli ominozno reneško razsodbo.

Po tej strani je stvar zadobila popolnoma politično lice in to še tembolj, ker je v zvezi s tem vprašanjem tudi vprašanje o verifikaciji izvolitve najodločnejega nasprotnika Dreyfussovcev, Syvetona.

Že dalje časa se je govorilo o tem, da je vodja vladinih socialistov Jaurés dobil važne »dokumente in dokaze« glede reneške razsodbe, s katerih obelodanjenjem se je odlašalo do zadnjega časa. Med tem so se nacionalisti pri svojih agitacijah posluževali Dreyfussa kot nekakega strašila in prikazovali današnje republičanske vladajoče stranke kot narodne izdajice in podrepice tujcev.

Tako se je nedavno omenjeni nacionalist Syveton o priliki volilnih manifestov poslužil izraza »ministerstvo tujcev« in o pravdi v Rennes-u ponovno dejal, da so bili ondi na jedni strani dobri Francozje, na drugi pa tujci.

To pa je dalo povod Jaurés-u, da o priliki razprave o verifikaciji izvolitve Syvetona pride s svojimi »odkritji« v Dreyfussovi aferi in skuša ovreči trditve, da vse republikanske stranke stoje pod uplivom Berlina. To je menil doseči s tem, da je dejal: »Nemški cesar, ki je zapisal na oni znani izdajski spis, ki razkriva Nemčiji tajnosti francoskih vojnih načrtov, ki pa je ponarejen, besede: »Cette canaille de Dreyfuss!«, bi kaj takega ne bil zapisal, ako bi bil Dreyfuss zares storil uslugo nemški državi«. Ta pripis nemškega cesarja da je bil odgovor na znani »borderó«, ali da se je moral vrniti po-

slaništvu (nemškemu), iz katerega je bil vzet, kajti Nemčija da je sicer zagrozila z vojno. Ta dokument da je ponaredil znani stotnik Henry v vojnem ministerstvu, kateri si je vzel življenje in kateri da je izvršil še več drugih falzifikacij.

Na to je Jaurés napadel še več drugih oseb in se naposled obrnil do Millevoya, kateri je izjavil, da se zares nahaja neki zaznamek nemškega cesarja ter zahteval od njega, naj pove, kdo mu je to povedal. Millevoy pa je izjavil, da iz patrijotičnih razlogov tega povedati ne more, ker bi s svojo izjavo izzval usodepolne reči. Za tem Jaurés še ne miruje in čita neko pismo, dosedaj še neznano, a podpisano od pokojnega generala Pellieuxa, kateri je vodil razpravo in v katerem piše ta bivši vojni minister, da je prevaran od nepoštenih ljudi, da se ne more zanesti na poštenje svojih podrejenih in da sam ne more imeti zaupanja v predpostavljene, ki ga silijo, da postopa na podlagi falzifikacije in prosi za odpust.

To »odkritje« Jaurés-a je izzvalo v zbornici največje presenečenje. Bivši ministerski predsednik Brisson plane ves bled po konci in najodločnejše protestira proti tem trditvam in pravi, da v onem času, iz katerega bi moglo izvirati omenjeno pismo, je bil on ministerski predsednik, ali tedaj se v ministerstvu ni nič vedelo. Ta izjava je istotako vzbudila največje ogorčenje. In tako je šlo to dalje.

Značilno za neopisno prefriganost francoskih renegatov in sovražnikov Francoske pa je to dvojje:

Socialist Jaurés je proglasil oni izdajski dokument, na katerem je nemški cesar, ne ve se iz kakih skritih ali ne skritih motivov, dostavil besede »Cette canaille de Dreyfuss«, za ponarejen in s katero listino je dokazano skrito prizadevanje Nemčije proti Franciji, a pismo generala Pellieuxa, o katerem je znano, da je umrl nagle in tajinstvene smrti, pa ni smatral niti za ponarejeno, niti za na kakoršen koli način morda od tega bivšega vojnega ministra, kate-

remu so Dreyfussovci za časa ko je vodil pravdo proti Dreyfussu, uprav želeli vse hudo!

Kdor pozna zlobo prusožidovskih politikov, oni bode smatral te ljudi za zmožne vsake hudobije, ako je le v korist njihovim namenom.

Dreyfussova afera se utegne — in to hočejo Dreyfussovci — zopet obnoviti iz ozirov navedenih v početku tega članka. V mlakuži, katero hočejo ti elementje zmešati znova, našlo se bode vse polno izmišljenih in fabriciranih dokazov o nedolžnosti Dreyfussa, židovstva in pruske vlade. S takimi dokazi utegnejo ti ljudje danes, ko imajo na francoski vladi in na francoskih oblastvih vse polno podkupljenih kreatur, tudi doseči svoj namen. Vendar pa s tem še ne prepričajo poštenih in mislečih ljudi, da se židovstvo in prusijanstvo, ne prizadeva skrivaj in očitno, da zruši Francijo in jo pogoltne v nenasitno pangermansko žrelo, kakor hoče to storiti z vsemi nenemškimi državami v Evropi. Ako se francoski židovsko-pruski podajaci a la Jaurés še toliko pridušajo da niso tujci, ter da sedanja republ. vlada ni vlada tujcev, bijejo jim v obraz besede Bismarcka samega, ki je rekel, da z republiko ubije Francijo in jo popolnoma podjarmi Nemčiji. Ne glede na veleizdajsko in nerodoljubno postopanje francoske vlade proti kongregacijam, upeljano po bivšem ministerskem predsedniku in prijatelju nemškega cesarja Waldeck-u, govori še neštevilno drugih dogodkov v Franciji, da Nemčija v roki z židovstvom dela na razpor Francije in konečno okupacijo iste iz Berlina.

To so dejstva, katerih ne utaji tisuč izmišljenih dokazov v Dreyfussijadi, katera dejstva pa tudi pričajo o skrajno zlobni, krivični, zavratni in nevarni politiki nemške diplomacije.

Dopisi.

S Ceste pri Sv. Krlžu. — Afrikanderček et Comp. so se v zadnji »Soči« spravili z lažjo in obrekovanjem nad vse one, ki ne trobijo v njih korumpirani

LISTEK.

Po ovinkih k pameti.

Češki: V. Hlinka.

(Konec.)

Pripravil je Zdravka k sv. izpovedi in to v pričo očeta. Razlagal mu je nauke Kristusove, opominjal ga, premišljeval in molil z njim; oče je to videl in slišal in tudi on je imel korist od tega.

Sin se je privlekel do cerkve, tam se je izpovedal in prejel sv. obhajilo. In pozneje je prihajal k službi božji, kadar je količkaj mogel in mu ni branila bolezen.

O, kako rad je pozdravljaj zdaj duhovnika, pa se mu odkrival in poljubljal roko (po krajni navadi). In kako rad je govoril z njim, se veselil njegovega prihoda ter mu izkazoval svojo hvaležnost. Prejšnjega napihnjenca je bila ozdravila skušnja.

Zdaj ni šel več okoli križa ali kanelice, podobe ali kipa tega ali onega svetnika, da bi se ne bil odkril ali prekrizal. Dà, čestokrat je klečal pred križem na pokopališču in pred Najsvetejšem v cerkvi in opravljal tamkaj svojo pobožnost.

Ubožec se je moral nžiti v drugo

znal; in s češko besedo se je vrnila tudi večja pobožnost in gorečnost v njegovo srce.

Pred svojo smrtjo je skušal še dve reči: jedno bolestno in drugo veselo.

V Bukovici so pripeljali po odgonu krojača Ivana Sirka, ki je bil pred leti odpeljal Zdravka na Dunaj. Bil je potepuh in slepar, nevaren človek, ki je bil že velikokrat kaznovan. Bil je največ na Dunaju, a zdaj so ga poslali domov.

Prišel je pogledal tudi Zdravka. Ko je videl, v kakem stanu je, se je radoval, da je on zdrav in da more še »uživati svet«. Užival ga je, dokler je šlo to brez dela. Ali v Bukovici niso hoteli živiti lenuha zastoj; mati je bila umrla, po njej ni bilo nič ostalo. Odšel je v svet, pa spet so ga pripeljali; zaprl so ga, pa zopet izpustili. Tako se je to ponavljalo, dokler ni naposled revno poginil nekje na ptujem.

Onega denarja, ki ga je bil obdržal pri ločitvi z Zdravkom, ni vrnil več, češ, da mu ni nič ostalo od one potnine na Dunaj. Ure tudi ni rešil pri krčmarju in tudi oni ni dobil nič, ker so bili prišli k dolgu tudi obresti in tako je dolg že presegal vrednost ure.

set. V svoji bolezni je pisal svojima nekdanjima součencema Čehu Jandu in Nemcu Langu ter jima razložil svoj žalostni stan. Upal je, da dobi kaj podpore. Nemeec Lang, s katerim se je Zdravko družil proti Čehu Jandu, mu niti odgovoril ni; zaničeval ga je ter ni hotel nič storiti za Čeha, sovražil je ves češki narod. Čeh, krojač Janda je hotel uprav spremi na Češko svojega brata čevljarja, ki se je hotel onde ustanoviti in je imel že najden kraj, kjer si napravi delavnico.

In šla sta nalašč čez Bukovico. Onde sta se ustavila pri Gabiču ter dala Zdravku izdatno podporo.

Bila sta pričujoča, ko ga je župnik prevedoval. Zdravko ju je spoznal ter se poslovil zlasti z Večeslavom. Videl je ter se prepričal, kako sta hodila oba po različnih potih; a glej, Večeslava je čakalo srečno življenje, on pa je moral v revščini v prezgodnji grob.

Brata Jandova sta bila vrla, spoštovana moža. Ostala sta goreča katoličana tudi na Dunaju, zvesta svoji veri, jeziku, narodu in domovini. Bila sta prava Čeha. Tudi nemški sta govorila bolje nego izneverjeni, ponemčeni Zdravko.

rokodelca, prava gospoda; v Bukovici so ju cenili in spoštovali. Mati Gabičeva in hči ste plakali, da Zdravko ni postal njima podoben; oče Gabič pa je čutil zdaj, ter dolžil sebe, da je on največ pripomogel v njegovo popačenje! Žal, da je to pozno izvedel.

Gosp. župniku sta brata tako ugaljala, da ju je povabil v župnišče. Obedovala sta pri njem in ostala pri njem čez noč in jutraj sta šla oba k sv. maši.

Še enkrat sta Jandova obiskala Zdravka in bila sta zelo potolažena, da se je vendar poboljšal ter se spravil in pomiril z Bogom in z ljudmi. Za tem sta potovala dalje. Teden kasneje je umrl Zdravko ter bil dostojno pokopan.

Kaj pa njegova draga na Dunaju?

Že davno si je dobila drugega, in sam Bog ve, kak konec bo kedaj z njo.

Oče Gabič je odšel kmalu za sinom v večnost. Kesal se je svojih grehov in izročil dušo božjemu usmiljenju.

Gabičovo hišo so prodali. Z izkupilom so plačali dolge — ostalo ni nič več. Mati se je preselila k hčeri, mizarjevi ženi, mlajša hči pa je šla služiti. Tako je to končalo. Uboge žrtve! —

Bolje slišati — nego čutiti!

Iz Soluna se poroča, da se ustaja od dne do dne vedno bolj širi. Ustaške čete v solunskem vilajetu množe se od dne do dne. Po sto in sto kmetov pošluka vsaki dan svoje delo, pridruživši se z orožjem ustaškim četam. Ni ga dne, da ne bi prišlo do krvavih spopadov med ustaši in med vojaštvom, katero slednje je navadno tepeno. Srbsko prebivalstvo je mirno, dočim podpirajo Grki Turke.

Iz Bolgarije se poroča, da so se na ruskem dvoru prepričali, da je ruski konzul Maškov pošiljal v Petrograd kriva poročila o Macedoncih. Zaradi tega bo pa Maškov premeščen v Malo Azijo. To premeščenje bi služilo v dokaz, da so se razmere med Rusijo in Bolgarijo zboljšale.

Pogoji, pod katerimi bi Rusija odtegnila svoje vojaštvo iz Mandžurije, so baje ti-le: I. Tuji trgovini so ne smejo odpreti ne mandžurske luke, ne mesta; II. Izključna je ustanovitev novih inozemskih konzulatov; III. V javne službe se ne smejo vzeti drugi državljani iz inozemstva, izvemši Ruse; IV. Neizpremenjena mora ostati v Mandžuriji sedanja uprava; V. Carinski dohodki v luki Niu-Ciuang izročiti se bodo morali rusko-kitajski banki; VI. Ustanovi se zdravstvena komisija, stojeca pod rusko kontrolo; VII. Rusiji je dovoljeno napraviti brzjavne zveze z vsemi v Mandžuriji nahajajočimi se brzjavnimi črtami; VIII. Nobena mandžurska pokrajina se ne sme odstopiti kaki drugi državi.

Bolgarija pomnožuje vojne čete ob turški meji. V ta namen je bil mobiliziran te dni 14. pešpolk. Govori se celo, da je prišlo južno od Samohova do krvavega spopada med turškimi in bolgarskimi vojakmi. Turčija je prepovedala časnikiarjem tujih držav, da bi smeli obiskovati macedonske vasi.

Domače in razne novice.

Saški kralj, vračajoč se iz Riviere, peljal se je v nedeljo skozi Gorico na Dunaj. V Gorico je došel ob 7¹/₄ zvečer. Na kolodvoru in okoli njega je bilo polno ljudstva.

Za „Šolski Dom“ so plačali: Andrej Pavšič, posestnik in občinski tajnik v Avčah 2 K; Ivan Plantan, notar v Ljubljani, izročil volilo pokojnega Josipa Šlundra, vikarja v Gabrovici, 100 K; mestno županstvo Sv. Križ poslalo podporo za l. 1902 20 K; g. čne Bernardina, Eštera in Rožica Bizjak mesečnino za april 60 vin.

Presrečna hvala!

Kdaj se je zvezal dr. Gregorčič z Lahi? Kdo je falot? — Na to vprašanje, katero je stavila „Soča“ v zadnji svoji številki, odgovarjamo kratko in precizno, da je falot oni, ki je v zadnji številki „Soče“ napisal te-le vrstice: „Zveza in pogodba med dr. Pajerjem in vitežem Gredolčičem, glede na volitve v državni zbor, je bila sklenjena v soboto 15. decembra l. 1900. Nad eno uro sta delala načrte in kombinacije ter končno popolnoma dogovorila bojni načrt. Dr. Gredolčič si je bil zagotovil Pajerjevo pomoč pod težkimi pogoji, katere plačuje slovensko ljudstvo“, in sicer ostane falot toliko časa, dokler ne dokaže resničnosti te svoje trditve. Ker je pa dotičnik celo tako nesramen, da trdi, da je zgoraj navedeno trditev dokazal, sili nas, da ga imenujemo tudi navadnega lažnjivca in obrekovalca, dokler nam nepove, kje in kako je dokazal svojo nesramno trditev.

Bojkot ka-li zopet dovoljen! — Že večkrat smo čuli iz prav verodostojnih virov, da je dobilo naše državno pravdnštvo od višje oblasti strogo naročilo, naj pazi, da ne pride pri nas nič kaj takega v javne liste, kar bi količkaj dišalo po bojkotu. Državno pravdnštvo se je, kakor smo se večkrat prepričali, tega ukaza vedno in povsod tesnoročno držalo, ko je kak slovenski list le oddaleč hotel namigovati našim ljudem z znanim: „Svoji k svojim!“ Le tega nam niso naši viri povedali, da li se zgoraj omenjeni ukazi tičejo le slovenskih listov ter da smejo naša državna pravdnštva nasproti italijanskim listom postopati vse drugače in jim v tem oziru celo pustiti prosto roko. In da ni to slednje izključeno, dokazuje nam neka notica iz Gorice v tržaškem „Piccolo della sera“ od nedelje, v listu, ki je v goriskem mestu veliko bolj razširjen in čitan, nego noben drugi celo v Gorici izhajajoči italijanski list. Ta notica slovi doslovno tako-le: „Velikanska pekarija. V mesecu maju se odpre tukaj pekarija po najnovjšem zistemu, ki prevzame nalogo delati slovenskim pekom jako umestno konkurenco, ki so se obogatili s tem, da trikrat na dan pečejo kruh ter so v stanu tako ob vsaki uri oskrbovati hotele, kavarne in zasebnike s svežim kruhom

prednost tej pekariji mesto onim ekzo-tičnih pekov“. — Ako ni toboj kot v najlepši obliki, potem ne vemo, kaj bi še zamogli razumeti pod besedo bojkot. Napisali smo te vrste ne iz strahu, da bi naši slovenski peki pri takem bojkotiranju kaj trpeli, še manj pa, ker bi se bali mi bojkota od strani Italijanov; marveč napisali smo te vrste za to, da dokažemo dvojno mero, s katero se postopa pri nas od strani poklicanih oblasti. Napisali smo te vrste pa tudi zaradi tega, ker bi radi vedeli, ali obstoje še nadalje prej omenjeni predpisi glede postopanja državnega pravdnštva nasproti onim listom, ki bi kaj pisali o bojkotu. In pa tudi zaradi tega, ker bi radi znali, ali so bili veljavni oni ukazi le za slovenske liste ali pa tudi za italijanske.

Občni zbor „Centralne posojilnice“ v Gorici. — Občni zbor „Centralne posojilnice“ v Gorici se bode vršil dne 14. maja t. l. ob 10. uri predpoludne v posojilničnih prostorih.

Delavska slavnost. — „Slov. kat. delavsko društvo v Gorici“ obhajalo bo v nedeljo dne 3. maja slavnostno blagoslovljenje društvene zastave in zborovanje v proslavo papeževega jubileja. Te slavnosti se bodo vdeležila korporativno in po deputacijah tudi razna druga društva in nekateri občinski zastopi. Zaradi tega obeta biti ta slavnost prav imenitna.

Prvi majnik. — Po mestu so na vogalih prilepljeni plakati, ki naznanjajo, da bočejo v petek, na dan 1. maja, nekateri delavci praznovati ta dan. Predpoludne prirede namreč obhod po mestu in sicer z godbo, ob 10. uri bode shod v Dreherjevi dvorani, kjer se bo govorilo v italijanskem in slovenskem jeziku. Popoludne pa bo zabava z godbo in plesom v „Velodromu“.

Mestne oziroma deželnozborske volitve v tržaški okolici. — V nedeljo dopoludne so se vršile v šestih volilnih okrajih tržaške okolice mestne oziroma deželnozborske volitve. Izvoljeni so bili v vseh šestih okrajih kandidatje političnega društva „Edinost“ in sicer v prvem okraju gosp. Anton Sancin-Drejač pok. Mateja, trgovec v Škedenju; v drugem okraju gosp. dr. Otokar Rybač, odvetnik v Trstu; v tretjem volilnem okraju dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu; v četrtem volilnem okraju gosp. Ivan Gerdol, c. kr. uradnik v Trstu; v petem volilnem okraju gosp. Ivan Gorjup, posestnik na Opčinah; v šestem volilnem okraju gosp. dr. Edvard Slavik, odvetnik v Trstu. Izid teh volitev nas veseli prav srčno. Ta izid je pokazal, da se narodna zavest v okolici vedno bolj širi in vtrjuje. S posebnim veseljem povdarjamo, da je prvi volilni okraj dobil po tolikem času zopet svojega slovenskega zastopnika. Zraven tega pa moramo opomniti, da so vsled nastalih sprememb v osebah dosedanjih zastopnikov nastala nekaka nesporednost, ki bi pri sedanjih okoliščinah lahko neugodno vplivala na izid volitev. Da so se pri vsem tem slovenski volilci tržaške okolice tako lepo pokorili narodni disciplini, je to najboljši dokaz njihove narodne zavesti. Da je pa narodna zavest postala krepkejša med slovenskimi tržaškimi okolici, priznava celo sam „Piccolo“ ki pravi, da so pri sedanjih volitvah dobili italijanski kandidatje povprečno veliko manj glasov, nego so jih dobili pri zadnjih volitvah. Zaradi tega pa tudi kličemo volilcem: Živeli zavedni volilci in vedno naprej po ti poti!

Dražba del. — Tukajšnji magistrat odda dne 12. maja t. l. vsa dela, tičoča se poprave tehnic in mer, nahajajočih se na pokritih mestnih trgih in v klavnici. Natančnejši podatki glede teh del poizvede se pri magistratu. Vsklicna cena je določena na 390 K.

Prve jagode na prostem dozorele so te dni na Rafutu v najbližji okolici našega mesta.

Tatvina v šempeterski cerkvi. — V Trstu so včeraj aretirali 21-letnega Jakoba Budo, rojenega v Trstu a pristonega v komensko občino in Gvida Ladiča, rojenega v Trstu a pristonega v postojnsko občino, ker sta na sumu, da sta izvršila tatvino v šempeterski cerkvi.

Prevažanje blaga, došlega po železnici in blaga, katero se po železnici odpošilja. — V smislu paragrafa 68. obratnega pravilnika je južna železnica pooblastila trdsko Vilat v Gorici, da, počenši s 1. majem t. l., po določenih cenah dovažata strankam v mestu in v bližnji okolici blago, katero jim je došlo s tovornimi ali pa tudi z brzovlaki po železnici, ne da bi poprej stranke to zahtevale, ali da bi jim od strani južne železnice poprej došlo kako obvestilo. Kdor bi ne hotel, da mu trdka Vilat dovažata blago došlo po železnici mora to

Odlikovan fotograf g. A. Jerkič v Gosposki ulici je vže pred časom razstavil novo serijo fotografij, ki so izdelane v najmodernejšem stilu in s posebno natančnostjo. Zato so občinstvu tudi prav všeč, da jih rado ogleduje, kar gotovo spretnega g. fotografa le priporoča.

Razglas. — Deželni odbor razpisuje eno denarno podporo, letnih 240 kron, katero podeli iz dohodkov zaloga prevzvišenega deželnega glavarja grofa Franca Coroninija za obnemogle delavce, ustanovljenega v spomin na za-roko prejasne nadvojvodinje Marije Valerije. Za podporo se smejo oglasiti delavci in delavke, ki so pristojni v kateri občini poknežene grofovine goriško-gradiške ter so postali trajno nesposobni za delo; v prvi vrsti pa se bode ozir imelo na potrebne med tistimi, ki so svoje moči obrabili samo pri podjetjih velike ali male obrti ali pa pri kmetijskih podjetjih. Prošnje je podati do 31. maja 1903. v pisarnici deželnega odbora in priložiti jim je: 1. spričevalo župnijskega urada dotičnega kraja, potrjeno, ali če treba, dopolnjeno po županstvu pristojnostne občine, — v katerem spričevalu je vestno popisati starost, stan družine, preživela prosilčeva, kako se je bavil z obrtjo in kakšno je njegovo pravno zadržanje. 2. zdravniško spričevalo, potrjujoče pro-silčevu bolehavost ali pohabljenost, ki zakrivlja njegovo nesposobnost za delo. Če se poizve, da je kaj krivega v dokazilih, na katera se je oprl prosilec, ali pa če neha njegova bolehavost, ustavi se takoj podpora.

Pevsko in bralno društvo „Tomaj“ v Tomaju vabi k veselici v nedeljo dne 3. maja t. l. Vspored: 1. Pozdrav predsednika; 2. „Mladi vojak“ godba; 3. „Naš narodni dom“, deklamacija; 4. G. Ipavec: „Pozdrav“ mešan zbor; 5. „Zbudenje spomladi“ godba; 6. J. Aljaž: „Triglav“, možki zbor; 7. „Simfonijska“, godba; 8. V. Parma: „Čolnčič“, mešan zbor; 9. „Venec slovenskih pesni“, godba; 10. A. Nedved: „Ljubi maj“, mešan zbor; 11. A. Keržič: „Zamujeni vlak“, šaloigra v petih dejanjih; 12. „Žalost in veselje“, slovenske pesni, mešan zbor; 13. Ples. Vsaka točka pri plesu stane 20 vin. Vstopnina 40 vin. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na prihodnjo nedeljo.

O d b o r.

Razpis učiteljskih služb v tržaški okolici. — S pričetkom prihodnjega šolskega leta razpisana je služba šolskega voditelja slovenske ljudske šole v Rojanu in eventuelno izpraznjena služba definitivnega učitelja II. razreda ter provizoričnega podučitelja.

Učitelji, ki reflektirajo na ta mesta morajo imeti tudi skušnje iz italijanščine kakor učnega predmeta. Prošnje je do 15. maja uložiti na mestni magistrat.

Velika nesreča v Lloydovem arsenalu. — V četrtek popol. dogodila se je v Lloydovem arsenalu v Trstu velika nesreča. 17-letni delavec K. Irnberger je padel namreč s krova v gradnji nahajajočega se parnika „Goritia“ 14 metrov globoko, kjer je ostal takoj mrtev.

Drzen roparski napad. — V sredo zvečer okolo devete ure se je vračala branjevka Marija Kovačič, ki ima v Trstu tudi svojo lastno hišo, od svoje šivilje domov. Na potu so stali trije možki. Ko zagleda jeden od teh branjevko, reče tovarišima: „Vidita, ta baba je polna denarja“. Te besede pa je Kovačič slišala in je zaradi tega pospešila svoje korake. Prišedši domov, pravila je nekaterim ženam, ki stanujejo pri nji, kaj se je pripetilo. Ko je pa čez nekaj časa v svoji sobi pričakovala neko osebo, odprejo se s silo vrata in pred njo stali so oni trije možki, katere je videla na ulici. Hkratu jo popadejo, ji zagroze, da mora molčati ter zahtevajo od nje denar. Kovačič pa je začela vpiti. Zaradi tega pa jo je jeden izmed treh lopovov hudo udaril po glavi. Vendar pa so začele nje upitje sosedne in prišle so ji na pomoč. Ali lopovi se niso za prišle ženske prav nič brigali, marveč grabili so okoli branjevko, ter iskali denar. To je pa jedno sosedo tako razjezilo, da je pograbila steklino, nahajajočo se v sobi ter udarila po glavi jednega iz med lopovov. Druga pa je skočila k oknu ter začela na ves glas klicati na pomoč. In res bili so redarji, ko pri roki, ki so lopove zvezali ter jih odgnali v zapor.

Umrli je v nedeljo v Šibeniku tamnošnji škof monsig. dr. Zannoni.

Samomor. — V Ljubljani se je v soboto jutraj na pokopališču ustrelil okrajni glavar markiz Gozani. Zmešala se mu je pamet.

Shod slovanskih časnikarjev v Plznu. — V zadnji seji „Osrednje zveze slovanskih novinarjev“ se je sklenilo, da se prigrasilni rok za slovanski časnikarski sestanek v Plznu konča z 10. maiem.

v Plznu. Vsak naj tudi dostavi, ali hoče stanovanje privatno ali v hotelu. Pripravljalni odbor ima vsak dan seje. Priglasje sprejema tajnik „Zveze“ R. Cejnek, urednik „Politike“ v Pragi.

Na Bavarsko se je odpeljalo v soboto po noči iz Ljubljane 160 Čičev.

Slovenskim trgovcem v predarek. — Slovensko obrtno društvo v Celju je po vsestranskem uvaževanju vseh trgovskih in narodnih ugodnostij in zaprek glede na selitve novih slovenskih trgovcev oziroma obrtnikov v Celju, prišlo do prepričanja, da bi v Celju imel bodočnost še eden slovenski trgovec z modnim blagom, nadalje podjetnik z zalogo pohištva, eden podjetnik z jestvinami (obrt z delikatesami), eden sodar, eden tapetnik, eden jermenar in sedlar in eden podjetnik za lesno trgovino v velikem obsegu. To naznanjamo v predarek spretnim in pošteno narodnim slovenskim obrtnikom, ki bi se ne ustrašili konkurence in ki bi imeli poguma za naseljenje v Celju. Glede zaprek, ki bi se stavile z ozirom na primerne lokale, bi celjsko slovensko obrtno društvo dotičnikom po svojih močeh šlo rade volje na roko in jim tudi v drugem rado svetovalo in pomagalo. „Domovina“ bi tudi dotičnika seznanila s slovenskimi odjemalci.

Obesili so na Dunaju v soboto jutraj morilca 81 letne trafikantije Jüllich pl. Jülenthal, Schöneckla.

Tatje hoteli so umoriti tatu in so se s tem izdali. — Pred dnevi so na Dunaju okradli vpokojenega feldmarsallajntanta Schmidta. Odnegli so mu 400 K denara in mnogo dragocenosti. Sum je padel koj na nekega podčastnika, in vresničil se je kmalu. Tatje bili so trije, namreč podčastnik Doczhal in dva civilista. Da bi si razdelili plen, podali so se v Florisdorf. Ker sta se pa civilista zbala, da jim pride zaradi podčastnika Doczhala, ki je dizertiral, policija koj na sled, sklenila sta znebiti se Doczhala. Bila je tema in neprijetna noč, ko so bili vsi trije na potu v Florisdorf. Pot je peljala mimo neke še precej velike in globoke luže. Dospevši do luže, zgrabita civilista, podčastnika Doczhala, ga vržeta vanjo in zbežita. Doczhalu posrečilo se je vendar, da se je skobacal na suho. Ko je ves moker in na pol zmrznen taval okolo, prišel je do neke železniške stražnice, ter se ga je železniški čuvaj usmilil ter ga vzprejel pod streho. Ne da bi čuvaj slutil, koga ima pod streho, šel je vsejedno naznanit orožnikom, ki niso bili daleč od stražnice. Orožniki so Doczhala koj spoznali, ga zvezali in odpeljali tje, kamor mu je pritikalo.

Skrivnostni dogodek. — V mestu Baku na Ruskem je v neki ulici delal neki kamnosek. Hkratu se mu približal v naglem teku kočija in se ustavi pri njem. Iz zaprte kočije skočijo trije možje in vržejo, ko bi trenil, kamnoseku vrečo čez glavo, ga potem zavijejo v vrečo in v največji naglici spravijo v kočijo. Kočija oddrda zopet z največjo hitrostjo. Čez pol ure se kočija ustavi pred neko palačo. Tu izstopijo omenjeni trije možje, zgrabijo v vreči se nahajajočega kamnoseka, ga spravijo v palačo, nesoč ga potem po dolgih hodnikih. Dospevši do neke sobice, ga izvržejo iz vreče. Tu zagleda kamnosek zvezano ženo, ki je trepetala na vsem životu. Omenjeni trije možje pa potegnjejo iz žepov revolverje ter za-ukazejo kamnoseku, da mora takoj zaidati živo ženo, Mohamedanko, ki je svojemu možu postala nezvesta, žugajoč mu, da ga pri ti priliki ustrele, ako bi ne hotel izvršiti dobljenega ukaza. Kamnosek je tudi v resnici izvršil ta grozni ukaz. Potem so pa omenjeni trije možje spravili kamnoseka v vrečo, ga odnesli v kočijo ter ga po pol ure trajajoči nagli vožnji postavili zopet na isto mesto, kjer so ga pobrali in so se potem v naglem teku spet odpeljali. Koj ko je bil kamnosek prost podal, se je na policijo ter ji vse povedal kar je doživel. Policija je začela koj svoje delo, ali do zdaj se ji še ni posrečilo najti hišo, v kateri se je izvršilo zgoraj opisano grozno dejanje.

Temeljni kamen novemu zvoniku sv. Marka v Benetkah. — V soboto na praznik sv. Marka, so v Benetkah položili temeljni kamen novemu zvoniku sv. Marka, ki bode stal na istem mestu, kjer je stal prejšnji razsuli zvonik. Kralja je zastopal pri ti slovesnosti turinski grof. Slovesnosti se je udeležil tudi francoski minister Chaumie, ki je pri ti priliki povdarjal prijateljstvo med Francijo in Italijo. Kamen je blagoslovil be-neški kardinal ob veliki azistenciji duhovščine.

Nova iznajdba za brezščno brzjavljenje se naznanja iz Nemčije. Na progi med Berlinom in Zossenom se je namreč vojaškim oblastim posrečilo obdržati se v dotiki z ostalim svetom na vlaku v diru s pomočjo brezščnega

rog. Najprej so se spravili ti ljudje nad našega pred. g. župnika. Očitajo mu namreč, da celo pri krstu napravlja svoje opazke, ko krsti dete kakoga „klerikalca“ ali „naprednjaka“. Tem ljudem, ki smrdi vse, kar diši po cerkvenem kadilu, bodi povedano, da ljubi naš g. župnik vse brez izjeme in stanu. — Grda laž je sploh, da bi bil naš župnik kedaj izgovoril pri krstu Tumovo ime. Sicer pa ima naš g. župnik sploh malo ali pa nobeden „naprednjaški“ krst, ker število „naprednjakov“ da se pri nas seštetu na prste. Vseh skupaj je kakih pet pod predsedstvom učitelja Vuge.

Tem ljudem ni tudi po misli kraj, kjer se obdržuje živinski sejem, četudi je vsakemu znano, da je ta prostor najprikladnejši za živinski trg, akoravno se nahaja blizu „klerikalne“ krčme, kakor jo imenujejo ti poštenjakoviči. Seveda, našemu Martinku bilo bi najljubše, da bi se nahajal živinski trg blizu njegove hiše ter da bi se mu pustilo, da bi sam pobiral štantnino.

Tudi to jim ni prav, da so naše ulice razsvetljene. Povemo jim pa, četudi nam vedno očitajo temo in nazadnjaštvo, da pri vsem tem vendarle ljubimo luč in svetlobo, ne brigajoč se za to, ali jim je to povšeči ali ne.

G. podžupanu očitajo ti ljudje, da je uvrstil med občinske poti samo ono pot, ki pelje v njegovo senošet. Ako bi se pa Afrikanderček et Comp. potrudili, prepričali bi se lahko na dež. odboru, da je g. podžupan uvrstil vse poti med občinske in ne le one, ki pelje v njegovo senošet. Ako dokažete, da ni g. podžupan uvrstil vseh v okrožju vasi Cesta se nahajajočih poti med javne občinske poti, dobite od njega 100 K, da bode lažje pokrivali stroške za Vaše shode na Cesti, pri katerih je treba gotovo več ali manj piti.

Glede tega pa, kako da mi „klerikalci“ praznujemo praznike, bodi Vam povedano, da v tem pogledu pred svojim pragom pometajte. Gotovo pa je, da se mi cerkve ne bojimo, dočim Vas celó glas zvona prestraši.

Največji trn v peti je pa našemu Afrikanderju naše starešinstvo. Zato pa se vanje zadirja v vsakem svojem dopisu. Zadnjič n. pr. poroča lažnjivemu trobilu „Soči“ laž, da je starešinstvo našemu županu dovolilo neke dijete. Oj, te šmen-tane dijete, kako se našim „naprednjakom“ sline cede po njih. Gorje, ako bi prišla naša občina v njih roke. Potem bi še le pele dijete na desno in na levo. Nadalje se očita našemu starešinstvu, da je črno vse, kar sedi v njem in da se nahaja v njem celó jeden krivoprisežnik. Gosp. afrikanderček et Comp., še le zdaj ste se pokazali v pravi luči. Iz hvaležnosti torej, da Vam je nekdo pri raznih prilikah posojal petake in desetake in da Vam je

vselej priskočil na pomoč, ko ste se nahajali v največji zadregi, imenujete ga zdaj krivoprisežnika. Povedano pa bodi, da je oni, kojega imenujete „iz hvaležnosti“ krivoprisežnika, poštenjak skoz in skoz in da ni „napredni“ Martinek vreden, da bi mu niti jermenov na čevljih odvezal. Toliko za danes, da zvedo naši ljudje, kake vrste poštenjakoviči polnijo na Goriškem „naprednjaške“ vrste.

Iz Šempasa. — (Kmetijski shod) V nedeljo pri sv. maši se nam je naznailo, da bode popoldne, po blagoslovu, kmetijski shod in sicer v šolski sobi. Z veseljem smo pozdravili to vest in komaj čakali, da pride ura, ko dobimo spet kaj poduka, kako zboljšati naše kmetско stanje. In res, popoldne, po blagoslovu je prišel čas, ko se nas je napolnila šolska dvorana do zadnjega kotička tako, da je moralo veliko ljudstva oditi, ker ni dobilo več prostora.

Predaval je g. potovalni učitelj A. Štrekelj. Poslušalci so prav pazljivo poslušali. Predaval je o živinoreji. Omenil je koristi, ki nam jih donša, in katerih bi nam pa še več donšala ako bi jo znali bolj gojiti. Govoril je tudi o osuševanju in o namakanju travnikov, kar bi bilo pri nas neobhodno potrebno, kajti večina travnikov ima, ali premokro, ali pa presuho lego. Govoril je tudi o gnojilih, ki naj bi jih rabili za travnike. Omenil je tudi raznih strojev, ki naj bi jih rabili pri spravljaju sena, s kojimi bi si prihranili veliko truda. Ker pa so ti stroji precej dragi in ne bi jih mogel en sam posestnik kupiti, rekel je, da naj bi se združilo več posestnikov skupaj in si naročili take stroje.

Na to povabi navzoče, naj stavijo, ako se jim zdi potrebno do njega razna vprašanja ne le glede živinoreje, ampak tudi glede trtoreje, sadjereje, vinarstva itd., na katera bode drage volje odgovarjal.

Na to vabilo oglašil se prvi g. župnik, ki je stavil razna vprašanja, med temi: kako ravnati, ako nas spet obišče slana, kako ravnati z motnim vinom itd. Za njim se oglašil g. nadučitelj Križman, z vprašanjem: zakaj vino porujavi, oziroma počrni in kako ravnati s takim vinom.

Gospod Urbančič prosi pojasnila, ali bi bilo primerno napraviti občinsko drevesnico. Oglašilo se je razun teh tudi mnogo kmetov, ki so stavili razna vprašanja. In na vsa ta vprašanja, je g. potovalni učitelj razločno odgovarjal.

K sklepu oglašil se še g. župnik, ki je navdaševal poslušalce za to, da bi se ravnali po besedah g. potovalnega učitelja, se mu lepo zahvalil in razlegal se je iz grl poslušalcev gromovito „živio“ g. potovalnemu učitelju.

Na to smo se razšli želeč, da bi nas gospod potovalni učitelj v kratkem zopet obiskal. Kmet.

svoje delovanje za isti dan. Na pomoč so poklicali vse rudokope iz vseh rovov, ki so kot narodna straža oboroženi s puškami in bodali — kakih 300 mož jih je bilo — naredili kmalu mir. Radi velikega hrupa in tekanja množice semtrtje, smo se vsi bali iti istega dne popoldne v šolo, — pretep in hrup se je namreč pričel brž popoldne — (katerega dne marca, se več ne spominjam, ker sem bil tedaj komaj 8 let star), zato pa je bil tudi ustavljen pouk. Ker se je glasilo, da utegnejo kmečki fantje — katere so Idriječanje za „baure“ zmijali, ti pa so rekali Idriječanom „nemški škrici“ — iz maščevanja zapaliti po noči mesto, je narodna straža z bobnanjem imela svoje nočne obhode skoz več tednov, vendar se ni nič zgodilo in so menda s tem žuganjem hoteli le ostrašiti Idriječane. Vojaški nabor je bil odložen na mesec dni pozneje. V ta namen, da bi se isti mirno vršil, — kajti neki čudni nemirni duh je vejal tedaj povsod — so poslali tedaj v Idrijo eno stotnijo hrvaških graničarjev, katere smo vsi občudovali radi njih velikih postav in radi njihovega našemu tako podobnega jezika. Bili so pa tudi zelo uljudni

Iz Volčjigrada. — Kakor je bilo razglašeno tudi v „Gorici“, se je vršila v Komnu dne 25. marca t. l. dražbenim pot m oddaja del za zvišanje naše cerkve. Ker je bilo delo visoko cenjeno, nadejali smo se izdatnega popusta. Ker se pri oddaji javnih del navadno pogovore med seboj ponudniki, poslali smo zanesljivega človeka kamnoseka g. Petra Jurca, da bi on delo prevzel ter znižal ponudbo na kakih 1600 K. Predno smo to storili, pre-računili smo delo s pomočjo zidarskega mojstra prav natanko. Pa čujte kaj se je zgodilo. Ko je hotel položiti naš zaupnik Jurca predpisano varščino, mu je naš župan ni hotel sprejeti, češ, da g. Jurca ni zidarski mojster. Tako so dobili delo skoro za celo vzkliceno ceno drugi ponudniki, kar je gotovo na našo veliko škodo. Vprašamo: Kako pride župan do tega, da izključuje nekatere ljudi od družbe; dalje je li to lepo, da se ponudniki podajajo med dražbo v pristransko sobo in da si tam šepetajo na uho. Radovedni smo, kako in kdo je našega župana opravičil, da ni pripustil k dražbi našega zaupnika, četudi ni zidarski mojster, ko je hotel položiti potrebno varščino. Ali je bil g. Hmeljak, ki je prevzel gradbo vojašnice za topničarje v Gorici zidarski mojster?, ali je bil zidarski mojster g. Mahorčič iz Sežane, ki je prevzel dela za zidanje ženskega učiteljskega v Gorici? In vendar so bile vse te gradbe nekoliko težje in večje, nego je pa zvišanje naše cerkve. Sicer je pa verjetno, da bi naš župan kaj takega na svojo pest ne storil in da je hotel s tem vstreči le onim dvem možakarjem iz naše občine, ki sedita zdaj v komenskem starešinstvu. Lepi so taki zastopniki, ki pljujejo v lastno skledo. Povemo jim pa, da bodo iz nje tudi kisle jedli. Pa še nekaj. Ako bi bil dobil delo naš zaupnik Peter Jurca, bilo bi gotovo ustreženo naši želji, da bi bilo delo dovršeno že do dne našega patrona sv. Ivana Krstnika t. j. do 24. junija. Seveda našemu Štefetu in našemu Janezu pa za naše želje nič mari ni. No, zastopata nas v starešinstvu pač po svoje, saj sta bila tudi v starešinstvu po svoje izvoljena.

Politični pregled.

Szell in Apponyi.

Szell in grof Apponyi sta po poročilih iz Budimpešte zopet v prijateljskem objemu. Apponyi se je po daljšem pritisku udal Szellovi želji ter povodom nastopa ex-lex stanja ne bo provzročal nikakih težkoč in tudi ne izvajal nobenih posledic. Po dosedanjem dogovoru bo torej vlada v poslanski in magnatski zbornici oddala izjavo, da zavrača odgovornost za brezzakonito stanje na opozicijo. Nato bo večina po svojih voditeljih izjavila, da i nadalje pooblašča vlado za administrativno vodstvo. S tem se nekako izvede Tiszov zakon iz leta

na stanovanju in so jim isti gostoljubno stregli. Učili so nas moliti „Oče naš“ in „Zdravo Marijo“ pred jedjo in po jedi v njih hrvaškem jeziku, kateri se nam je zelo omilil radi tolike podobnosti z našo slovenščino. Ko je prišel dan nabora, je bilo vse mirno, nihče izmed stavodolžnih mladeničev ni niti zavriskal, niti peval, tako da graničarji, katere je pa, žal, na Laškem čakal krvavi ples, niso imeli nič posla pri naboru in so kmalu potem odšli iz Idrije. Neradi so se ločili od gostoljubnih Idriječanov, kateri so odšlo stotnijo spremili z mestno godbo ven iz mesta do griča Retėje. Tu se je poveljnik kompanije Idriječanom lepo v imenu njegovih vojakov zahvalil za gostoljubnost, in hrvaški junaki so korakali odtod k ostalim graničarskim četam v Italijo. Da ne bom pa predolg z vodom k opisu poulične ustaje v Milanu (od 18. do 23. marca 1848.), naj preidem takoj k temu predmetu. — Vprašanje nastane, mar so imeli Italijani v Lombardiji — beneškem kraljestvu — povod k ustaji proti avstrijski vladi? V Milanu, tem bogatem mestu, ki je postalo pod cesarskim žezlom od 1814. eno izmed najbolj

1899 v zmerni obliki. Takoj na to se prekine razpavo o budgetnem provizoriju in pride na dnevni red zopet vojna predloga. Ko bo vlada menila, da je opozicija že zadosti utrujena, bo podala izjavo o dveletni vojaški službi in tej slede izjave liberalne, ljudske in Ugro-nove stranke. Tako sta se sedaj dogovorila Szell in Apponyi. Ob enem je Szell razodel, da hoče počakati do jeseni in upa, da se dotlej javno mnenje obrne od Košutovcev. Seveda se Szell ravno tako lahko vara v svojih nadah na izvedbo vseh državnih potreb, kakor se lahko še parkrat premisli omahljivi Apponyi.

Zagrebaški dogodki.

Vkljub bajonetom, ki se svetijo po vseh ulicah, narašča razburjenje. Demonstracije se ponavljajo. Gibanje proti sedanjemu banu narašča z elementarno silo. Demonstracije se nadaljujejo. Pri neki demonstraciji je orožništvo šlo z bajoneti na množico. Množica se ni premaknila in klicala: „Streljajte!“ Nato so orožniki obstali, ne da bi nadaljevali naskok na množico. Takega energičnega odpora proti mažarskemu nasilstvu ni nihče pričakoval. — Ban je obdan s tujimi policijskimi agenti, ki skrbje za njegovo varnost. — Zaporori so prenapolnjeni aretiranih demonstrantov. Aretiranci v skupnih zaporih glasno kličejo: „Abzug Mažari!“ in imajo govore, da se sliši na cesto. Tu je poleg vojakov 300 policajev in 150 orožnikov. Pred zaporori so bile demonstracije, ker so ljudje mislili, da je Hinko Sirovatka zaprt.

Novi Italijanski zunanji minister

naslednik Prinettitev, Enrico Morin, je bil že v Crispijevem kabinetu od 1. 1893. do 1896. mornarski minister. V Zanardellijevem kabinetu je opravljal ta posel dve leti. Mož je sedaj v 62. letu in služi v mornarici že od 11. leta. Poučeni krogi trdijo, da je v poslednjem času prišel večkrat v nasprotje z ministrom Prinettijem, ker se mu je ta zdel premalo radikalen in je preveč oviral njegove načrte glede orienta. Iz tega pa se da sklepati, da z nastopom novega moža italijanska zunanja politika Italije ne ostane v dosedanjem tiru. Kralj je tudi s tem imenovanjem pokazal, da hoče v vnanji politiki hoditi druga pota nego njegov oče. Če je bil torej že Prinetti le z eno nogo v trozvezi, z drugo pa v Franciji, je Morin ves proti trozvezi in za Francijo.

Kralj Edvard VII. v Italiji.

V Rimu se delajo velike priprave za vzprejem angleškega kralja. Temu obisku pripisujejo italijanski in drugi listi veliko politično važnost in sicer z ozirom tudi na sedanje dogodke na Balkanu, a osobito v Albaniji, po kateri Italija tako poželjivo škili. Angleški kralj obišče pri ti priliki tudi sv. očeta.

Na Balkanu.

Bivši italijanski minister Marchese di San Giuliano je izdal neko brošuro, v kateri se je bavil z albanskim vprašanjem. V ti brošuri je rekel, da obstoji med Italijo in Avstrijo neka skrita rivaliteta glede Albanije. Vsaka teh dveh držav skuša pomanjšati vpliv svoje nasprotnice v Albaniji. Pisatelj nasvetuje, naj bi si Avstrija in Italija omejili svoj vpliv v Albaniji tako, da bi Avstrija širila svoj vpliv v vilajetih Monastir in Kosovo, Italija pa v Janini in Skadru.

zarote; to je vodilo bogato lombardsko plemstvo, ki je imelo svojo glavno oporo v bogatem meščanstvu ostalih lombardobeneških številnih mest. Čez zatiranje se niso mogli na noben način pritoževati. Da se jim ni v gmotnem oziru godilo slabo, to spričuje njih bogastvo, in da se ni njih narodnosti v cesarstvu zapostavljalo, pa spričujejo imena pomorskih častnikov, saj je bil beneški grof Bandiera*) celo poveljnik — admiral — avstrijske mornarice, ki je imela tedaj celo italijanski poveljniški jezik. Poleg tega spričujejo to tudi imena generalov, inženjerjev in drugih visokih vojaških dostojanstvenikov, mnogih viših uradnikov itd. Ubogo kmečko ljudstvo, ki je obdelovalo zemljo ošabni laški gospodi in je, kakor se tudi še danes godi, vsled razmer „latifundijev“ le životarilo, ni imelo povoda k nezadovoljnosti do avstrijske vlade, ki bi jih bila rada emancipirala od gosposke sužnosti, ter je bilo od iste gosposke le primorano semtertje se vdeležiti ustaje. Sploh pa se je ni maralo udeleževati. (Dalje pride.)

*) Tudi njegova sina bila sta ces. pomorska častnika, ki sta bila radi zarote pozneje ujeta in 1847 v Kosenzi od nem. voine sodnije vstre-

Spomin na 55-letnico ustaje v Milanu in hrvatsko junaštvo v isteji.

(Od 18. marca do 23. marca 1848.)

(Et meminisse juvat. — Spisal M. Mihajlev.)
»Radecky sam na konj“ sedi,
Sablico v rok“ drži;
Zdaj gremo, zdaj gremo,
Nazaj nas več ne bo!
Vojaška pesem.

Ko je buknila ustaja v Milanu proti Avstriji (1848.) in njeni posadki, pod poveljnikom maršalom, slavno znanim gr. Radeckijem, češkega pokolenja, (rojen 1. 1768. v Trebnicu v Češki) je bil pisec tega „abecednika“ (Abécé-Schütze“) na nemški vadnici v Idriji. Tedaj se je o priliki vojaškega nabora v marcu 1. 1848. nekaj posebnega dogodilo, da je bil nabor začasno ustavljen. Kmečki fantje iz okolice, zlasti žirovski krepki mladenči, so se sprli z idrijskimi v cesarski gostilni na trgu pred cerkvijo sv. Barbare, tako hudo, da je nastal velik pretep. Od vina razgreti stavodolžni mladenči iz okolice, so napadali in pretepali idrijske „škrice“ po vsem mestu, kjerkoli so jih našli; vse je bilo po koncu in velik strah je zavladal po vsej Idriji, tako, da je morala celo naborna komisija

Zlata ruda v Bosni. — Iz Sarajeva poročajo: Povodom gradnje pomožnih poti za iztočno železnico so našli na nekem mestu v okolici takozvane „Kozija Cuprija“ na jako bogato žilo zlate rude, vrasle v kremenjaku, pomešano s kloridom in raznimi drugimi zmesmi. Radi znanstvenega raziskovanja učenjaki že resno proučavajo to žilo. Po mnenju veščakov se ista zmes nahaja tudi v okolici, imenovani „Ravne bakije“ nad Sarajevom.

Gluhonema in slepa. — Na razstavi ročnih del v Berlinu so izložena tudi dela gluhonema in slepe štirinajstletne deklice. Deklica, ki je bila rojena gluhonema in slepa, izučila se je ročnih del v nekem zavodu na Švedskem, v mestu Wenersbry. V tem zavodu se nahaja pet gluhonemih in ob enem slepih deklic.

Iznajdba za večletno ohranjenje jaje v svežem stanju. — Neki francoski kemik je iznašel neko srebrno tekočino, v kateri se ohranijo jajca skozi 12 let v svežem stanju. Lansko leto je omenjeni kemik pred posebno komisijo položil v zgoraj omenjeno srebrno tekočino več jajc. Dotična posoda se je potem zapечатila. Letos pa se je posoda v navzočnosti iste komisije odpečatila in prepricali so se, da so ostala jajca popolnoma sveža. Iznajditelj zatrjuje, da se zamorejo v taki tekočini ohraniti jajca v svežem stanju skozi 12 let in da znaša strošek za tako tekočino samo eden frank.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,
briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ugarske monarchije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštna.

Gospodarsko društvo, Kenče
registr. zadruga z omejeno zavezo,
je otvorilo
svojo lepo urejeno
prodajalnico
Cenjenim odjemalcem postreže z dobrim blagom po zmernih cenah. Priporoča vaje za obilna naročila se beleži z odlič. spoštovanjem odbor.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže pomladansko blago, lastni izdelek gotovih oblek in površnih suknj. Cene prav solidne!

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

15%

pod navadno ceno
razprodaja

radi poznega zimskega časa

J. Zornik

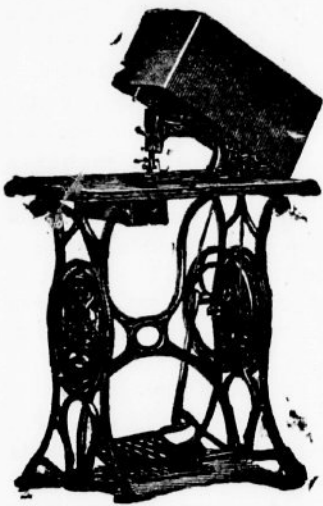
Gorica, Gosposka ulica 7,

vse zimsko blago, kakor n. pr. krasne volnene šerpe, rute, podobele, vsakovrstno Jaegerperilo, rokavice, nogavice, bluse, volno, kožuho, zimске čevlje itd. — Nikdo naj ne zamudi te lepe prilike za ceni nakup!

Fani Drašček

zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinca v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovca v Semenški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši)

Nova zaloga pristnih vin.

Andrej Abuja,

v Gorici, Križne ulice (Via della Croce) št. 4,

priporoča zasebnikom, krčmarjem in drugim svojo zalogo belih in črnih vin po zmernih cenah. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici v sodih po 56 litrov naprej. — Na zahtevo pošilja tudi uzorce. — Postrežba poštna in točna.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semenška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Dr. V. Gregorić, dosedaj obč.

zdravnik v Sevnici, naznanja, da se s prvim majem t. l. nastani v Sežani na Krasu kot občinski in okrožni zdravnik v hiši poleg lekarne.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nosilcev

v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno kronske nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Mejnarodni panorama

iz Berlina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdija št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 26. aprila do 2. maja jako zanimivo:

Četrto zanimivo potovanje po slikoviti saksonski Švici.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odperto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

VABILO

REDNI OBČNI ZBOR

„Centralne posojilnice“

registrovane zadruge z omejeno zavezo v Gorici, ki se vrši

v četrtek 14. maja 1903. v posojilničnih prostorih ulica Vetturini s sledečim vspeedom:

1. Poročilo načelstva;
2. Poročilo nadzorstva;
3. Poročilo revizorja;
4. Potrjenje letnega računa za drugo upravno leto 1902. in odločba o porabi čistega dobička;
5. Izvolitev načelstva in nadzorstva;
6. Slučajnosti.

ODBOR.